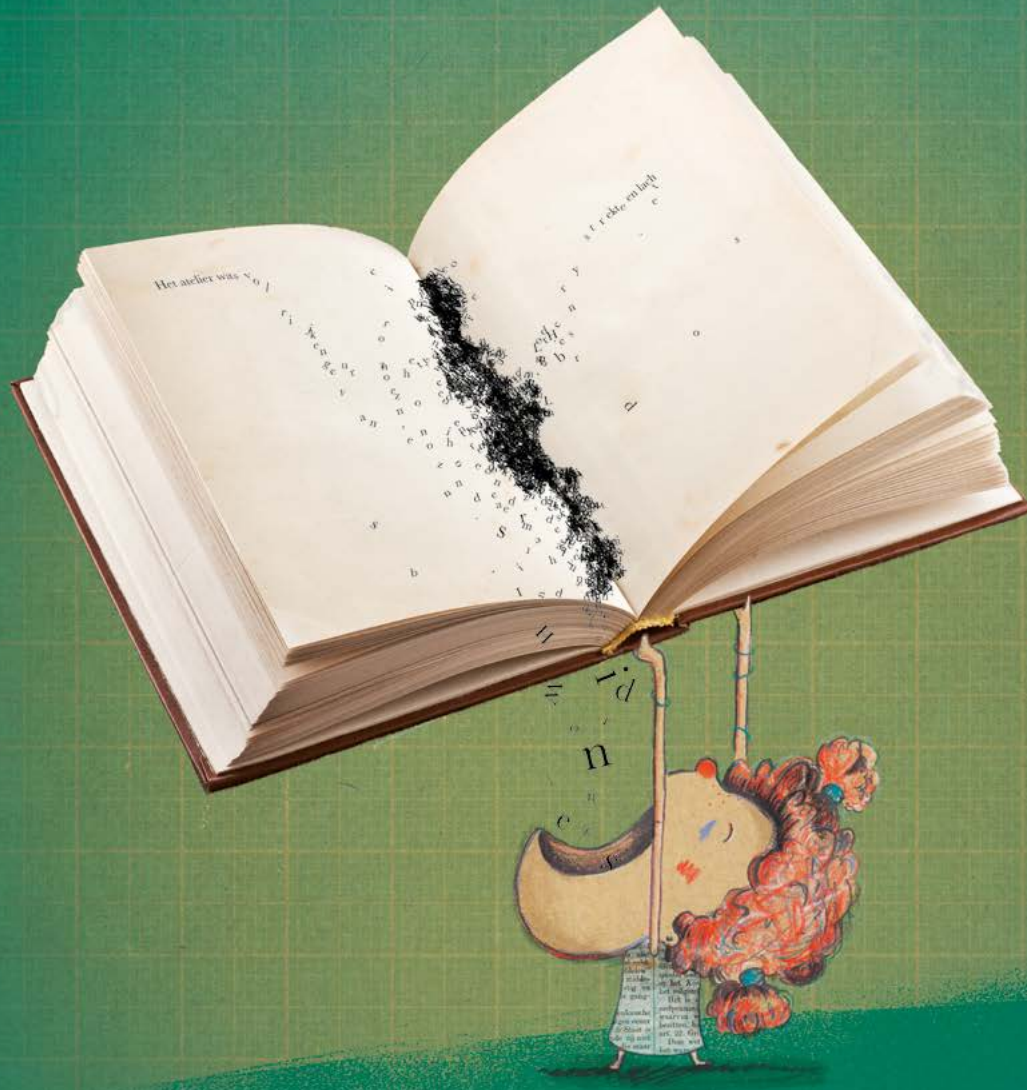

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Beste
Boeken juf
meester
2018

canoncultuurcel.be

LAUREATEN & GENOMINEERDEN

Jan Lambrechts

2

Ilka Van hoogenbemt

10

Iris De Vylder

26

Sofie Parmentier

34

An Mouton

38

Annelies De Winne

42

EN VERDER...

6

Kristof Devos

8

Het Netwerk Lezen op School

14

Slotfeest

16

Zeven uitneembare leeskaarten

17

25

Elke dag (lees)feest!

30

32

37

voorwoord

31 mei 2017

Daar sta ik dan. Met de titel Beste Boekenjuf in mijn handen en een schatkist vol boeken aan mijn voeten. Mijn dossier werd bestudeerd en goed bevonden. Was het beter dan al de andere?

Nee... het was misschien een ietsiepietsie anders.

Was ik echt de beste?

Nee... Ik geloof dat ik zo'n erkenning met honderden deel. Ik had gewoon het geluk dat iemand het de moeite waard vond om me te nomineren.

Alle eer voor één persoon?

Ook niet. Ik had dit nooit zonder mijn collega's gekund. Het zelfde team dat elke middag start-to-run doet met de kinderen, dat elke dag een leeskwartier voorziet, dat stemmige tussendoortjes zoekt, dat zich, net als zovelen onder jullie, dag na dag inzet voor onze kinderen.

Was ik blij met erkenning? Super!

30 mei 2018

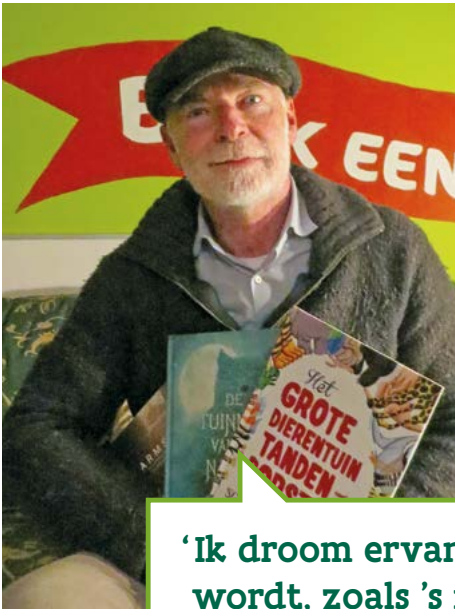
Ondertussen zijn we een jaartje verder... Het moment dat ik de fakkel doorgeef, doet me ook nadenken over mijn eigen jaar.

Een jaar waarin een leerling zijn eerste woordje leest. De blik in de ogen van een kind dat net beseft dat al die letters na elkaar eigenlijk iets willen vertellen. De lach die weerklinkt wanneer 2 kinderen samen een toneeltekstje lezen. Het gefluister wanneer ze iets in een tijdschrift ontdekken. De fierheid waarmee iemand een cake meebrengt, gemaakt uit het receptenboek. Een boek dat naar de speelplaats verhuist om uit te kunnen lezen...

Dat wens ik elke boekenjuf of boekenmeester toe, collega's met en zonder titel. Ik gun je dat ene moment dat je ontroert, dat moment waarbij je zo duidelijk voelt waarom je dit werk doet, elke dag opnieuw. Dat moment waarop boeken heel dicht in de buurt zijn.

Els

Beste Boekenjuf 2017

WINNAAR

Jan Lambrechts

SCHOOL: Leescoördinator op Basisschool Sint-Mauritius in Bilzen

FAVORIETE KINDERBOEK:
Koning van Katoren, Jan Terlouw

'Ik droom ervan dat boeken lezen een gewoonte wordt, zoals 's morgens een boterham eten.'

DE VUURJONGEN DIE VOOR LEESVONKEN ZORGT

Sinds september 2016 is Jan Lambrechts (54) voltijds leescoördinator. Hij werkt ideeën en leerlijnen uit om het leesplezier en de leesvaardigheid te bevorderen. Van de kleuters tot het zesde leerjaar. Zijn motto is: 'Elke leraar een boekenjuf/meester'.

'Er zijn verschillende redenen om als school voor een leescoördinator te kiezen. De dagelijkse praktijk van de leraren en de vele wetenschappelijke onderzoeken wijzen uit dat de kwaliteit van het lezen niet de goede richting uitgaat. Leesplezier valt dan altijd als eindwoord. Wij hebben met de school een duidelijke keuze gemaakt: lezen wordt onze rode draad. Die keuze zet ons aan om onze hele visie, op verschillende fronten, te herbekijken. We willen boeken en leesplezier integreren in heel onze werking en dat ook tonen in de schoolgangen en aan de buitenwereld. Ik probeer als een vuurjongen voor leesvonkjes te zorgen en de leerkrachten van gesneden broodjes te voorzien.

We zetten sterk in op een nieuwe schoolbib die we 'Fantasielines' doopten. We willen er geen kringloopwinkel van boeken van maken en daarom investeert de school heel hard in nieuwe boeken, rond 2500 euro per schooljaar. In november 2016 is de bib opengegaan. Elke klas doet mee aan Kwartiermakers. Zo komt elke groep minstens één keer per week in de bib.

DE DRIE R'S VAN DE BIB

Elke klas heeft eigen boeken, aangevuld met die van de bibliotheek van Bilzen, De Kimpel. 1200 boeken van De Kimpel circuleren er op school, 3 per kind. De oudervereniging heeft voor elke klas een kastje gesponsord om die boeken in te zetten. We proberen 6, 7 keer op een schooljaar te gaan. Alle 400 leerlingen hebben een bib-kaart. Stilaan wennen de kinderen

aan boeken uitlenen en inleveren. Hoe moet je je gedragen in een bib? Dan komen de drie R's aan bod: rustig zijn, respect voor boeken en andere mensen, rondsuffelen.

TRAINEN ...

Materie alleen is echter niet voldoende. Er moet ook iets mee gebeuren. Vergelijk onze leesaanpak met sporten. Om dat goed te kunnen, moet je trainen. Om gemotiveerd te blijven, speel je wedstrijden. Vertaald naar lezen betekent dat dat we zorgen voor trainings- en toepassingsmomenten.

'Bij hardop denkend voorlezen verklankt de leerkracht wat er in zijn hoofd gebeurt'

Bij het trainen motiveren we de leerlingen om hun kennis en vaardigheden te verbeteren door effectieve instructie, goede voorbeelden en herhaald oefenen. Daarom zetten we sterk in op hardop denkend voorlezen, waarbij de leerkracht verklankt wat er in zijn hoofd gebeurt.

Ook de leesstrategieën (zie p. 32) maken een belangrijk deel uit van onze werking. Tijdens de personeelsvergaderingen heb ik de leerkrachten telkens over 1 strategie ingelicht. Ik heb er kaartjes van gemaakt en voorzien van een illustratie. Mijn collega's gebruiken die kaartjes nu ook, zelfs in de kleuterklas. We laten ze cyclisch terugkomen. >

LESTIPS

TIPS VOOR MEER LEESPLEZIER

Er zijn veel goede redenen om leesplezier op school een plaats te geven. Elke leerling wordt er beter van, want wie graag leest, zal meer én beter lezen. Ben je op zoek naar inspiratie om creatief aan leesplezier te werken in de klas? Dan ben je op cultuurkuur.be/leesinspiratie aan het juiste adres! Ontdek er onze tips en kant-en-klare lesideeën.

KINDER- EN JEUGDJURY VLAANDEREN

Wil je samen met je leerlingen deel uitmaken van de grootste leesjury in Vlaanderen? In het leesjaar 2017-2018 lazen meer dan 8000 kinderen tussen 4 tot 16 jaar samen met leeftijdsge-noten 8 boeken. Ze lezen, praten over én beoordelen de door hen gelezen boeken. Op het einde van het leesjaar brengen ze hun stem uit en telt coördinator Iedereen Leest alle stemmen.

Bij het begin van het schooljaar organiseert Iedereen Leest ook inspiratie- en ontmoetingsdagen voor begeleiders van leesgroepjes. Bij de te lezen boeken horen ook werkvormen die gratis downloadbaar zijn. Voor meer info, aanmeldingen of gewoon benieuwd welke boeken door de kinderen worden uitgeroepen als hun favoriet: kiv.be

LEESTHEATER

Omdat onze begrijpend lezenlessen in de methode niet altijd even interessant zijn, tover ik regelmatig een bestaand verhaal om in een leestheater met dialoges. Kinderen repeteren dat, leggen accenten, tonen expressie. Als je het op die manier kan lezen, dan begrijp je het. Zonder het te beseffen zijn ze met begrijpend lezen bezig. Het sociaal aspect is daarbij ook belangrijk: je moet ervoor samenwerken.

BOEKKUNSTWERKEN

Het vijfde en zesde leerjaar maakt boekkunstwerken. Dat 3D-kunstwerk is gelinkt aan een gelezen boek. Leerlingen maken wat ze willen. Ook moeilijke lezers brengen vaak prachtige creaties mee. Het is vaak iets dat ze doen met mama en papa, pure quality time.

BOEKENRESTAURANT

We laten leerlingen kennis maken met de boeken in onze schoolbib via een boekenrestaurant. Op elk tafeltje leg je een stapel boeken met een menukaart: mooie prentenboeken, allemaal gedichtenbundels, boeken van een bepaalde auteur ... In een carrousel bespreken de kinderen de boeken waarmee ze kennis maken. Zo leren ze bijvoorbeeld 40 boeken kennen op een half uur.

HALLOWEEN

Met Halloween hebben we verhalen in de kelder van het klooster verteld. Onze bib staken we dan ook helemaal in het thema.

KWARTIERLEZEN

De leesvaardigheid van kinderen neemt enorm toe als ze iedere dag een kwartier lezen. Een dagelijks leesritueel krijkt de lees- en taalvaardigheid van kinderen enorm op. Leerlingen die een kwartier per dag lezen, kunnen hun woordenschat uitbreiden met 1000 extra woorden per jaar. En met een hoger leesniveau worden andere vakken toegankelijker en kunnen kinderen hun talenten beter ontwikkelen.

Engageer je daarom om elke schooldag 15 minuten te lezen met de kinderen van het tweede tot en met het zesde leerjaar.

BOEKENKWARTET

'Mag ik van jou Kristof Devos van Illustratoren?'

'Heb ik niet. Mag ik van een boek over Egypte? En heb je ook De GVR van Roald Dahl?'

Leerlingen bedenken zelf een boekenkwartet: vier boeken over een onderwerp, vier boeken van één schrijver, vier boeken uit een serie ... Leuk om te maken in de bib! Je kan hen ook op weg helpen door zelf al wat basiskaartjes te voorzien.

KANT-EN-KLARE LESIDEEËN BIJ POËZIE

Een gedicht voorlezen, er met creatieve werkvormen aan de slag mee gaan of het beeldend vertalen ... Met poëzie werken in je klas kan op veel manieren! De tips op cultuurkuur.be/poëzie zetten je alvast op weg. Je vindt er tal van activiteiten, kant-en-klare lessuggesties en inspirerende tips.

VOORLEESWEEK

Van 17 tot 25 november 2018 is het weer tijd voor de Voorleesweek. Iedereen Leest wil leerkrachten en ouders oproepen om zo vroeg, zoveel én zolang mogelijk te blijven voorlezen. Want voorlezen is goed voor de taalontwikkeling én kan de kiem leggen voor levenslang leesplezier- en goesting. Daarom pleit Iedereen Leest ervoor om in de kleuterklas nog meer aandacht te geven aan voorlezen én in de lagere school te blijven voorlezen, ook wanneer de leerlingen al zelf goed kunnen lezen. Blijven voorlezen is de boodschap! Ook ouders kunnen betrokken worden bij het voorlezen. Meer info over de voorleesweek en het campagnethema: voorleesweek.be.

... EN TOEPASSEN

De toepassingskansen zijn de vele boekactiviteiten die we organiseren. Zo zorgen we ervoor dat leerlingen hun leeservaringen kunnen doorgeven. Om de drie weken organiseert de leerkracht een boekenpraat. Ik heb voor een bundel met 50 verwerkingsactiviteiten gezorgd. Dat zorgt voor inspiratie en afwisselende werkvormen: een boekendate, verkoop een voorwerp uit het verhaal... Er is ook een bundel met boekenkringwerkvormen. Daarin vind je een 40-tal boekverwerkingsopdrachten die je met de klas kan doen. De kaftencarrousel waarbij ze titels bij de juiste cover moeten plaatsen, is bijvoorbeeld heel leuk.

'Elke auteur schrijf iets op de wall of fame van onze bib'

We nodigen ook regelmatig **een auteur** of illustrator uit. Yoeri Slegers en Michael Olbrechts kwamen tekenen. De kinderen waren er dol op. Zo proberen we hen kort genoeg bij een boek te brengen zodat ze erin blijven plakken. Elke auteur die bij ons op bezoek komt, schrijft iets op onze wall of fame in de schoolbib. Dat wordt een mooie verzameling. Marc de Bel tekende bijvoorbeeld een Boeboek.

JEUGDBOEKENMAAND LEIDT TOT SCHOOLFEEST

We zijn ook heel intensief met de Jeugdboekenmaand bezig. Voor elk leerjaar kies ik een boek dat de leerkracht voorleest. Bij elk boek heb ik ook een lessuggestiepakket gemaakt waarmee leerkrachten aan de slag gaan. We linken er ook ons schoolfeest aan. Door zo intensief met het boek van de Jeugdboekenmaand bezig te zijn, heb je immers al veel inhoud en materiaal waarop je het schoolfeest kan bouwen. Twee jaar geleden resulteerde dat in een verhalenwandeling door Bilzen, vorig jaar repeteerden we voor een schoolmusical.

DE KJV-BOOT

Samen met de bibliotheek van Bilzen ben ik dit schooljaar begonnen met de Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen (KJV). 34 kinderen uit het vijfde en zesde wilden graag meedoen. Dat was voor ons het eerste bewijs dat we op het goede spoor zaten. Er kon maar 1 KJV-groep zijn, daarom hebben we een auditie georganiseerd. De leerlingen moesten hun motivering in een gesprekje met mij toelichten. Wie uit de KJV-boot viel, is in een andere boot terechtgekomen, want we hebben ook een boekenbende en een boekenclub. Zo probeer ik dat positief te kaderen, want ik wil kinderen niet teleurstellen. Elke groep komt 1 of 2 keer per maand samen met mij in de schoolbib.

Het hele traject van de KJV-groep giet ik in een poster voor boven hun bed. We bespreken elk boek op een andere locatie. Het is meer een spel waarbij we het hebben over de inhoud, de verhaallijn, het hoofdpersonage en hun mening. We maken bijvoorbeeld zwerftuintjes als dat in het boek aan bod komt. En tijdens de activiteit wordt er gebabbel.

ouders soignereren

We vinden de lijn met de ouders heel belangrijk en leggen onze aanpak en visie uit. Ouders helpen ons bijvoorbeeld met de boekenbeurs die we organiseren. Maar we nodigen hen ook uit op een infoavond over 'Hoe lees je een boek voor?' Tijdens de voorleesweek lazen ze een fragment voor in de klassen. We geven ook hen de kans om nadien over hun ervaringen met elkaar te praten. Die ouders krijgen een andere connectie met de school, veel minder resultaatgericht.

Ons verhaal is nog lang niet af. Lezen moet het DNA van onze school worden, maar je kan niet alles in 1 keer veranderen. Je kan vuurwerk afsteken, maar dat is vlug uitgewerkt. We willen een solide, wetenschappelijke basis. De kans bestaat ook dat je als leescoördinator in de woestijn staat te schreeuwen. Zonder de leerkrachten sta ik nergens. Over 3 of 4 jaar moet mijn functie overbodig zijn. Nu zitten we nog middenin een groeiproces.' ■

IN DE BOEKENKAST VAN MEESTER JAN

LEESTIPS van de uitgevers

EMILIA HOEKTAND 1 EMILIA HOEKTAND EN HET BIBBERBAL

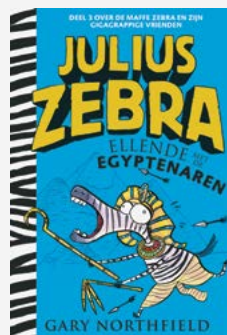
Een beetje griezelig, heel geestig, maar vooral gruwelijk spannend!

In het kasteel van graaf en gravin Hoektand woont Emilia, een tienjarige vampier die het liefst met haar pompoenhuisdier

Pulpje speelt. Het jaarlijkse Bibberbal van haar ouders komt er weer aan, en dat ziet Emilia niet echt zitten. Zeker wanneer de verwende prins van Nocturnië Pulpje steelt. Samen met haar vrienden Floor en Heintje doet Emilia er alles aan om Pulpje terug te krijgen. Ga snel mee op Emilia's eerste afschuwelijke avontuur, want het tweede verhaal ligt in oktober al in de winkel!

Emilia Hoektand | Laura Ellen Anderson
Uitgeverij Ballon Media/Biloon Junior | ISBN 9789403201917 | € 13,99 | 216 pagina's
Vanaf 8 jaar

JULIUS ZEBRA 3 - ELLENDE MET DE EGYPTENAREN

Na zijn verblijf in het oude Rome en Britannia reist Julius Zebra met zijn vrienden af naar het oude Egypte. Daar wordt Julius aangezien voor een Paardengod. Ze belanden in de stad Alexandria, waar ze als koningen worden

behandeld. Helaas duurt het niet lang voor een van Julius' vrienden een juweel steelt en zo een vloek over de hele groep afroept. Hoe gaat Julius zich hier weer uit zien te redden? Dit derde deel is gevuld met wonderlijke weetjes en feiten over het oude Egypte. Ideaal om aan de slag te gaan in de klas!

Julius Zebra 3 - Ellende met de Egyptenaren | Gary Northfield | Uitgeverij Luitingh Sijthoff | ISBN 9789024576968 | € 14,9 | 304 pagina's | Vanaf 8 jaar

OPILOPI 2 - DE AVONTUREN VAN SJEF EN ZIJN OPA

De verhaaltjes in Opilopi over de avonturen van Sjef en zijn opa zijn soms een beetje vies, een tikje stout, een beetje spannend. Ze duren niet te lang en er zit altijd een grapje in. In dit deel gaan Sjef en zijn opa (Opilopi) samen een weekje

kamperen in de Ardennen en maken ze weer de grappigste avonturen mee. Ze klimmen in uitkijktentjes van jagers en zoeken naar sporen van dieren in het bos. Midden in de nacht maakt opa Sjef wakker om naar de sterren te kijken. In andere verhaaltjes krijgt Sjef 'zakmesles' van opa, leert hij waarom je niet naast de wc moet plassen en natuurlijk doet hij weer iets ondeugends. En opa trouwens ook.

Opilopi 2 - De avonturen van Sjef en zijn opa | Clinty Thuijls | Uitgeverij Marmar | ISBN 9789460683718 | € 9,95 | 160 pagina's
Vanaf 6 jaar

Ga gratis met De Lijn op stap met dynamoOPWEG

Elke week met je klas naar de bibliotheek? Een bezoekje aan de bioscoop voor de les Frans? Gaan kijken naar het verleden in een museum? ...

Met **dynamoOPWEG** kan elke school gratis met **De Lijn** naar culturele bestemmingen. Met maximum 30 personen per rit en volgens de bestaande dienstregeling.

EEN GOED LEESBELEID: HOE DOE JE DAT?

‘Je leerlingen graag en goed leren lezen is een kerntaak van de school. Maar dat lukt de laatste jaren steeds minder goed’, zegt lerarenopleider en onderzoeker Iris Vansteelandt. Hoe keer je het tij?

Iris ziet het in veel scholen gebeuren: leraren worden om de oren geslagen met massa’s interessante en nuttige ideeën om hun leerlingen aan het lezen te krijgen. Met als perverse gevolg: ze geraken overspoeld. Een leesbeleid uitwerken ervaren ze dan als de baksteen té veel in hun al overvolle rugzak. Terwijl een leesbeleid net een gedragen structureel en positief verhaal kan zijn dat rust én een drive aan je team geeft. Zin om te starten? Deze 9 vragen én antwoorden zetten je op weg.

Wat is een leesbeleid?

Iris: ‘Een leesbeleid is een plan dat deel uitmaakt van het talenbeleid in je school. Het vertelt hoe je op korte en lange termijn structureel en gericht gaat werken om je leerlingen graag en goed te leren lezen. Zo’n plan is op maat van jouw school. Je kan wel leren van en geïnspireerd geraken door wat anderen doen, maar het is geen eenheidsworst.

Het is ook geen verhaal van losse flodders zoals een keertje deelnemen aan de Voorleesweek. Of van leuke werkvormen en methodes als Kwartiermakers. Die maken er wel deel van uit. Maar de rugengraat is: waar sta je met je leesbeleid, wat wil je bereiken? Welke stappen zet je daartoe? Met wie doe je dat? En wanneer evalueer je en stuur je bij?’

Waarom heb je een leesbeleid nodig?

Iris: ‘Aan STEM kennen we – terecht – steeds meer gewicht toe. Maar ook om STEM-vakken te leren moet je taalvaar-

dig zijn, en graag en goed kunnen lezen. Die code leren kraken, hoort bij de mooiste dingen die er zijn.

Graag en veel lezen lukken niet zonder dat je goed kan lezen. Een goed leesbeleid resulteert in meer kinderen en jongeren die graag en goed lezen, maar ook in leraren die rolmodel willen zijn. Want ook dat toont onderzoek aan: leraren die in de klas tonen dat ze graag lezen, motiveren op hun beurt hun leerlingen om te lezen.

Een leesbeleid is geen verhaal van losse flodders

Elke leraar zou dus de leesmicrobe moeten hebben?

Iris: ‘Er moet toch een basishoeveelheid leesgoesting in elke leraar zitten. Niet elke leraar hoeft een leesbeest te zijn, maar een leraar die niet graag (voor) leest? Dat kan niet als je weet hoe belangrijk lezen is in de ontwikkeling van een kind. Voor sommige kinderen zijn de leraar en de school de enige kanalen door wie ze die voeding krijgen. Dat is een grote verantwoordelijkheid.’

Heeft elke school een leesbeleid?

Iris: ‘In Vlaanderen hebben weinig scholen een goed, gedragen leesbeleid dat verder gaat dan een beleid op papier. In Nederland vind je méér leescoördinatoren op school. Je vindt daar ook sneller voorbeelden van een uitgewerkt leesplan terug op schoolwebsites. Zij delen hun leesplan, pakken ermee uit omdat ze er trots op zijn.’

Waarom gebeurt het hier in Vlaanderen nog zo weinig?

Iris: ‘Directies en leraren beseffen dat een leesbeleid belangrijk is. Maar ze beschouwen het als planlast, als een papier waarmee ze in orde moeten zijn. Dat moet anders. Het wordt ook gewoon eenvoudiger als elke leraar weet wat het doel is van het leesbeleid en hoe het team daarnaartoe werkt. Nu worden leraren overstelpt door massa’s fijne werkvormen. Ze doen veel, maar verliezen het doel uit het oog. En dat is weinig efficiënt.’

Hoe teken je een leesbeleid uit?

Iris: ‘Hou het simpel. Vertrek vanuit de bouwstenen van een goed taalbeleid, zoals Kris van Den Branden die formuleerde: werk structureel, strategisch, doelgericht, samenhangend en ga in dialoog. En besef dat lezen, schrijven, spreken en luisteren samenhangen.

Start met een leesplan, pak ermee uit, wees er trots op.

Maar vooral ook: kies een focus. Maak keuzes en doe niet alles tegelijk. Zoom je in op technisch of begrijpend lezen en leesmotivatie? Kies en koppel er dan onderzoek aan. Zo werk je gericht en niet op buikgevoel. Verdiep je in die ene focus en klop aan bij je netwerk voor hulp.

Geef jezelf ook tijd en werk een plan uit dat loopt over bijvoorbeeld vier jaar. Stel doelen op korte termijn en lange termijn die je geregeld evalueert. >

Wie is Iris Vansteelandt?

- Lerarenopleider en onderzoeker aan de AP Hogeschool, departement Onderwijs en Training.
- Verbonden aan de onderzoeksgroep Taal, Leren en Innoveren (UGent).
- Onderzoekt onder meer de leesattitude en -motivatie van studenten in de lerarenopleiding en de continue professionalisering van beginnende leraren op het vlak van leesmotivatie.
- Zelf een gepassioneerd lezer.

‘Zo creëer je focus en rust, krijg je dingen gerealiseerd én beleef je succeservaringen.’

Is dat een taak van de directeur of van enkele enthousiaste leraren?

Iris: ‘Starten kan met enkele trekkers die een grote liefde voor lezen hebben. Maar het mag geen verhaal van enkelingen blijven. Want als zo’n trekker wegvalt, moet je opnieuw beginnen.’

Betrek je netwerk: ouders, leerlingen, mensen van de bib of organisaties in de buurt erbij. De lerarenopleiding, pedagogische begeleiders, Iedereen Leest, CANON Cultuurcel, onderzoeksgroepen met expertise op vlak van lezen: ze kunnen allemaal een rol spelen. Maak van lezen dus een breed gedragen verhaal. Zo sta je er niet alleen voor.

Zorg ervoor dat iedereen op school op de hoogte is van je leesplan en de microbe dus een beetje heeft. Let erop dat niet iedereen alles doet. De directeur moet niet het hele leesbeleid zelf uitschrijven. Hij moet dat delegeren aan de juiste mensen op de juiste plaats. Die worden dan de motor van je leesbeleid.’

Underschat de inbreng van je leerlingen niet.

Lezen is ook meer dan fictie verslinden?

Iris: ‘Ja. Lezen gaat verder dan het vak Nederlands. Lezen op papier, digitaal, verschillende soorten teksten en genres, anderstalige boeken... Zo’n divers aanbod is nodig. Underschat vooral ook de inbreng van je leerlingen niet.’

Creëer samen met hen een krachtige leesomgeving in je klas en op school. Ook de bib kan je helpen om dat te realiseren.’

Hoe maak je lezen zichtbaar in je school?

Iris: ‘Afficheer je leesplan en je successen in de leraarskamer, in de gangen, op de speelplaats. Zo weet iedereen dat je leesbeleid belangrijk is en hoe ver jullie staan. In veel scholen blijft een leesplan een documentje in een map. Ouders, nieuwe leerlingen, toevallige bezoekers moeten onmiddellijk zien dat lezen in al zijn variatie belangrijk is in jullie school.’ ■

Ontvang tot 2000 euro voor jouw dynamoPROJECT

Schakel een regisseur in om je te ondersteunen bij een toneelstuk. Laat je helpen door een choreograaf bij LO. Waarom geen poëzie bij rekenen, een literaire wandeling met een auteur, een fotografe om erfgoed in beeld te brengen of een illustrator bij een project rond leesplezier?

Met een **dynamoPROJECT** kan dat!

Inspiratie nodig? Bekijk de praktijkvoorbeelden.

Wie is Kristof Devos?

Kristof Devos (1981) is illustrator en vormgever. Hij tekende de *Letterfretter* (of 'letter-eter', in mooi Nederlands) die je op de cover en de leeskaarten vindt.

'Ik ben op zoek gegaan naar wat boeken voor mij hebben betekend toen ik een kind was (en eigenlijk nog steeds), en ik kwam vooral bij mijn ontembare leeshonger uit. Leeshonger betekent immers 'leesplezier' en leesplezier voor een kind betekent een leven lang lezen.

Daarom dus deze 'Letterfretter' die lekker gulzig het hele verhaal verorbert. Het geheel is een combinatie van potloodtekening en collage.'

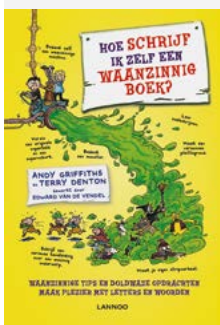
Kristof debuteerde als kinderboekenillustrator met *Nooit is voor altijd*, een verhaal over omgaan met verlies en afscheid nemen, waar hij naar eigen zeggen vijftien kilometer balpen aan gewijd heeft. In 2016 bracht Kristof *Dit is Miep* uit, het eerste kinderboek uit dat hij zowel schreef als illustreerde. Het gaat over koppig je dromen najagen.

Kristof draagt al meer dan 10 jaar dezelfde muts tijdens het tekenen. Hij danst ook tijdens het werken, tekent terwijl hij op blote voeten staat en dat liefst rechtop-

LEESTIPS van de uitgevers

WORD ZÉLF EEN WAANZINNIG GOEDE SCHRIJVER!

Waanzinnige tips en doldwaze opdrachten. Maak plezier met letters en woorden. Andy Griffiths, auteur van de succesvolle reeks 'De waanzinnige boomhut', stimuleert het creatief schrijven bij jouw leerlingen via tips en gekke opdrachten. Laat jouw leerlingen de gekste

cartoons, de mafste wezens en de ongelooflijkste verhalen verzinnen. Hoe schrijf ik zelf een waanzinnig boek? Waanzinnige tips en doldwaze opdrachten. Maak plezier met letters en woorden.

Hoe schrijf ik zelf een waanzinnig boek
Andy Griffiths & Terry Denton
Uitgeverij Lannoo | ISBN 9789401438353
€12,50 | 240 pagina's | Vanaf 7 jaar

HET GROTE DIERENTUIN TANDENBORSTELBOEK

Dit prentenboek spoort op een plezierige manier kinderen aan om het over tanden poetsen te hebben. Met een stap-voor-stap handleiding achterin over hoe je je tanden poetst. Bas en Nel willen hun tanden niet poetsen.

Want dieren poetsen hun tanden toch ook niet? 'Volgens mij wel,' zegt mama. 'Morgen gaan we naar de dierentuin,' zegt papa. In de dierentuin ontdekken Bas en Nel hoe dieren hun tanden schoon en sterk houden. Originele lestips bij dit boek vind je op eenhoorn.be.

Het dierentuin tandenborstelboek
Yoeri Slegers | Uitgeverij De Eenhoorn
ISBN 9789462912656 | € 14,95
Vanaf 4 jaar

VOLUIT SAMUEL

"Misschien dat het aan het eind van mijn verhaal wel duidelijk wordt waarom ik alles zo nodig wilde vertellen. Wie weet wordt mijn leven echt een verhaal dat zodanig de moeite waard is dat ik het zelf niet geloof. Tenzij ik het

zou vertellen, natuurlijk. Vanaf ... NU!"
Voluit Samuel is het eerste deel uit een innemende trilogie over het dagelijkse leven van een niet zo gewone jongen. Ontdek het herkenbare dagboek van Samuel en zet een stapje in zijn wereld.

In dezelfde reeks: *Weer helemaal Samuel* en *Laat je niet hangen Samuel*.

Voluit Samuel | Do Van Ranst, illustraties door Maarten Albrechts
Uitgeverij Davidsfonds | Infodok
ISBN: 9789059086708 | €15,99 | 7-12 jaar

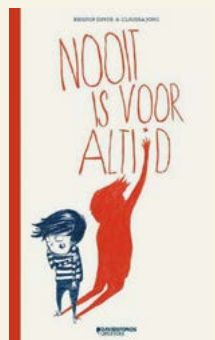
staand én met luide muziek. Beetje gek of juist heel leuk? Het resultaat is adembenemend. Kristofs illustraties geven een bijzondere meerwaarde aan de verhalen. Ze vormen een verhaal op zich.

Kristof Devos op bezoek in je klas?

Dat kan! Kristof houdt ervan om zijn werk en ideeën te delen via workshops en lezingen. Je kan hem uitnodigen voor interactieve teken- en vertellingen waarin hij met verhalen en beelden de vonk overbrengt op het publiek. In zijn workshop over inspiratie ga je dan weer aan de slag met potlood en papier om samen via tekeningen het geheim van inspiratie te ontrafelen.

Via auteurslezingen.be kan je Kristof en andere auteurs en illustratoren uitnodigen. Je kan er bovendien een subsidieaanvraag van 100 euro aanvragen.

Wil je een langer traject met een kunstenaar uitwerken? Dien dan een dynamoPROJECT in via cultuurkuur.be/subsidies en ontvang tot 2000 euro.

AUTEURSLEZINGEN.BE

CULTURKUUR.BE
daar vinden cultuur en onderwijs elkaar

LEESTIPS van de jury

DUIF

Een mooi getekend prentenboek over een jongen en een duif. Het verhaal neemt de lezer mee in de droom en passie van Basiel. En hoe die droom zijn leven zal beheersen. De tekeningen vertellen het verhaal op tegelijk subtiele en sterke wijze. De illustratoren laten voldoende ruimte aan de lezers en kijkers voor hun eigen verbeeldingskracht. En het einde kan de lezer zelf invullen.

Duif | Jacques & Lise
Uitgeverij Van Halewyck
ISBN 9789461317353 | € 17,99 Vanaf 4 jaar

TOEN IK...

Een typisch boek van Joke van Leeuwen: de tekeningen en tekst zijn in een grappige dialoog. Deef, het hoofdpersonage, beschouwt de wereld vol verwondering. De gebeurtenissen in het leven van Deef worden in vijftien losse verhalen vol humor verteld. In die verhaaltjes zitten verschillende lagen. Geweldig hoe Deef erin slaagt je op een andere manier naar dingen te laten kijken en je op een creatieve manier aan het denken zet.

Toen ik... | Joke van Leeuwen
Uitgeverij Querido | ISBN 9789045121024
€15,99 | Vanaf 7 jaar

KONIJNEN GOOCHEL JE NIET TERUG

'Konijnen goochel je niet terug' is geen alledaags boek over het proces van rouwverwerking. Het is een bijzonder aangrijpend en oprecht geschreven verhaal, zo uit het leven gegrepen.

Sander kan niet zomaar geloven dat zijn papa plotseling dood is na een verkeersongeval. Hij smeedt een plan... Papa heeft vorige week hun dode konijn terug gegoocheld. Dan moet dat met mensen toch ook lukken? Maar dat loopt helemaal uit de hand. Vanuit het perspectief van Sander verwoordt de schrijfster zeer begrijpbaar allerlei gevoelens en gebeurtenissen. Ze goochelt met woorden een lach en een traan op ieders gezicht!

Konijnen goochel je niet terug
Sofie De Moor en Leen Van Durme
Uitgeverij De Eenhoorn
ISBN 9789462912991 | € 15,95 Vanaf 9 jaar

LAUREAAT

Ilka Van Hoogenbempt

SCHOOL: Zorgcoördinator op Leefschool Klavertje 4 in Nevele

FAVORIEETE KINDERBOEK:
Harry Potter en de Steen der Wijzen,
J.K. Rowling

‘Ons boekenproject heeft effect op alle leerlingen: van het kleinste kleutertje tot wie hier buiten stapt.’

ELK KIND ZIJN BOEKENIDENTITEIT

Ilka (41) werd genomineerd door de nieuwe directeur van haar school. Die was meteen na haar aanstelling onder de indruk van hoe ze het lezen in Leefschool Klavertje 4 faciliteert en aanmoedigt. ‘Ik trek misschien aan de kar, maar de rol van de kinderen en de leraren is net zo belangrijk. Het is echt een samen-verhaal’, benadrukt ze.

‘Ik had zelf een hekel aan lezen. We moesten dat luidop in de klas doen, ieder om de beurt. Ik kreeg er faalangst van, want ik was een trage lezer en greep liever naar een stripverhaal. Die ondersteuning met beelden werkte perfect. Later besepte ik dat ik zo traag las omdat ik een beelddenker ben: ik wil alles voor mij zien. Als ik het landschap voor mij zie, het huis waar het verhaal zich afspeelt... dan kan een boek me grijpen.

Pas toen ik mijn boekenidentiteit ontdekt had, ging ik echt lezen. Daarom wil ik kinderen helpen om hun eigen boekenidentiteit te ontdekken. Dat probeer ik door hen veel kansen te bieden om goede boeken te lezen. Ook probeer ik voor de leraren alles goed te organiseren, zodat zij op hun beurt de leesmicrobe kunnen doorgeven.

ANDERS GAAN LEZEN

4 jaar geleden wilden we samen met de toenmalige directie het lezen anders aanpakken. We wilden dat kinderen hier op school vaker gewoon in een boek konden kruipen. Want eens ze leeskilometers maken, gaan ze veel lezen en gaan ze ook graag en beter lezen. We zijn ingestapt in het Nederlandse LIST-project. Drie jaar deden we mee aan het onderzoek en nadien hebben we bekeken welke elementen van LIST we verder zetten. Dat is de basis voor onze aanpak vandaag.

Leerlingen lezen elke dag op een vast moment 35 minuten in de klas. We streven ernaar om dat altijd na de speeltijd om halfelf te plannen. Dan is de hele school muisstil. De kinderen

kieszen waar ze zitten. Weggekropen in de klaskeuken. Of in de boekenvloot. De vier boekenboten -grote curverbakken met een tapijtje en een kussen in- vormen samen onze boekenvloot. Die wordt 14 dagen lang in elk klas uitgeleend. Zulke ideetjes vind ik op Pinterest. Maar elke leraar heeft ook zijn eigenheid. Sommige bouwen tentjes in hun klas...

‘Tijdens de leesmomenen leest de leraar ook zelf, om rolmodel te zijn’

MINI-LESSEN

De start en het einde van die leesmomenen zijn gezamenlijk met de leraar. Twee keer per week koppelt die er een mini-les aan. De leraar gaat dan bijvoorbeeld heel gericht op zoek naar een fragment dat je heel goed kunt visualiseren en leest het voor. Leerlingen zoeken dan ook zo’n stukje in hun boek.

De andere dagen leest de leraar zelf in een boek tijdens het leesmomen, om rolmodel te zijn. Of ze lopen rond in de klas om te observeren of om boekgesprekjes te voeren.

Een moeilijk woord tegengekomen? Vreemde spelling ontdekt? Dat gaat in de pot en komt aan bod tijdens woordenschatlessen of spelling. Tijdens het leesmomen zelf mag er geen enkel technisch leesaspect aan bod komen. Het moet echt leesplezier zijn. Dat is een duidelijke afspraak. >

LESTIPS

DE VIJFVINGERTEST

Om te voorkomen dat leerlingen te moeilijke boeken uit het rek nemen, kan je de vijfvingertest gebruiken. De leerling slaat het boek open op een willekeurige pagina. Bij het lezen houdt hij vijf vingers omhoog. Telkens de leerling over een woord struikelt, doet hij een vinger naar beneden. Als voor het einde van de bladzijde alle vingers naar beneden zijn, is het boek nog te moeilijk.

WAT IS LIST?

LIST staat voor 'Leesinterventie voor scholen met een totaalbenadering' of ook wel voor 'Lezen IS Top'. Het is een onderzoeks- en begeleidingsproject onder leiding van Thoni Houtveen (lector Geletterdheid aan de Hogeschool Utrecht).

Bij LIST lees je iedere dag 30 minuten in de klas. Je zorgt voor een leuke leesomgeving, je schaft de nieuwste kinderboeken aan, je houdt leesgesprekken en je doet aan boekpromotie. Een LIST leesles start met een mini-les. De leerkracht leest een stukje voor, brengt de klas in leessfeer en geeft de leerlingen een leesvraag mee. Daarna gaan de leerlingen stillezen, duo-lezen of tutorlezen. De les wordt samen afgesloten door een terugblik op de leesvraag en uitwisselen van ervaringen.

JEUGDBOEKENMAAND

Maart is Jeugdboekenmaand! Een maand lang zet initiatiefnemer iedereen Leest kinder- en jeugdboeken in de kijker. De editie van 2019 staat in het teken van Vriendschap.

Iedereen Leest voorziet inspiratielijsten voor lezers van 3 tot 15 jaar en op jeugdboekenmaand.be vind je de handleiding 'Hoe werken met boeken in de klas'. Daar worden een

aantal methodieken en tools gepresenteerd die elke leerkracht in staat stelt onmiddellijk aan de slag te gaan. Geen lestips gelinkt aan specifieke boeken dus, maar breder inzetbare generieke werkvormen en didactieken die bij verschillende boeken én in verschillende vakken kunnen worden ingezet. De handleiding bevat ook veel praktische tips en linken naar andere educatieve sites. Voor gebruik het hele jaar door!

QR-UITLEENSYSTEEM

Elk boek heeft een unieke QR-code en elke leerling heeft op de klaslijst een individuele code. Ismaël heeft bijvoorbeeld code 506, hij zit in het 5de leerjaar en is nummer 06 op de klaslijst.

We geven de code in op de app en scannen de QR-code op het boek. De app koppelt de twee aan elkaar en zo weten we bij wie het boek zit.

BLIND DATE MET BOEKEN

In het begin was er bij onze leerlingen een tendens dat ze vooral dikke boeken wilden kiezen. Dat hebben we bijgestuurd. Nu grijpen sommige kinderen altijd naar hetzelfde soort boek. Daarom organiseren we een blind date met boeken. We selecteren leuke boeken uit de bib, pakken ze in en kleven er een smaakmaker, een stukje uit de achterflap of de eerste zin op. Op basis daarvan kiezen ze. Zo proberen we om hen breder te laten kiezen.

KAMISHIBAI

We hebben een Kamishibai aangekocht. Dat is een verteltheaterkastje dat tijdens de 12de eeuw ontstond in Japan. Je schuift er grote prenten (A3) in. Op de achterzijde van die prenten staat een verhaal dat de verteller voorleest of vertelt. Bij elke nieuwe episode verschuift de verteller een

prent uit het kastje, en vertelt hij/zij verder: beeld en taal gaan perfect samen. Een kamishibai-vertelling heeft iets weg van een vertraagde animatiefilm.

De oudere leerlingen gaan ermee voorlezen bij de jongere. Daar bereiden we hen goed op voor: Hoe kan je attractief voorlezen, hoe gebruik je de prenten...?

LEESKAARTEN

De leeskaarten zijn een instrument om leesplezier te delen met anderen. Ze brengen de boekensmaak van je klas in beeld en nodigen uit tot dialoog. De leeskaarten van dit jaar en de afgelopen jaren zijn geïllustreerd door bekende Vlaamse illustratoren. Je kan ze gratis downloaden op vlaanderen.be/publicaties (zoeken op zoekterm 'leeskaart').

INSPIRATIE

Lees hoe je diverse thema's zoals leesplezier, drama, poëzie, film en fotografie in de kijker kan zetten. Op cultuurkuur.be/praktijkvoorbeelden vind je inspirerende praktijkvoorbeelden van geslaagde projecten op school en in de klas.

LESTIPS BIJ DE WOUTERTJE PIETERSE PRIJS

De Woutertje Pieterse Prijs is een prijs voor het beste oorspronkelijk Nederlandstalige kinder- of jeugdboek. De jury bekroont sinds 1988 kinderboeken die uitzonderlijk zijn voor wat betreft taal, genre, thema, illustratie, vorm en/of vormgeving. De prijs wil de kwaliteit van het Nederlandstalig kinder- en jeugdboek bevorderen.

Om het onderwijs aan te moedigen wordt er bij ieder winnende boek lesmateriaal ontwikkeld. Je ontdekt ze op woutertjepieterseprijs.nl/lessuggesties.

LEREN LEZEN VANUIT ECHTE PRENTENBOEKEN

In het eerste leerjaar stapten we af van het slaafs volgen van de methode voor aanvankelijk lezen. We zijn op zoek gegaan naar prentenboeken waarin de woorden terugkomen die we aanbrengen. In plaats van een handleiding voor te lezen, kunnen we nu voor elk woord vertrekken vanuit een echt prentenboek. Zo vind je het woord 'maan' heel mooi in *Tien bolle biggetjes keken naar de maan* van Lindsay Lee Johnson.

Bij de kleuters start elk project of thema vanuit een boek. Daar koppelen we dan boeken aan die datzelfde thema net iets anders belichten. De inhoud van al die boeken vertakken zich in de hoeken waar de kleuters aan de slag gaan. In de derde kleuterklas koppelen we de lettertjes van de voorkant van het boek aan het letteraanbod. Daarvoor zoeken leraren de kwalitatief betere prentenboeken.

Als zo'n thema of project start, dan doen we aan pre-teaching met de taalzwakkere of de jongere kinderen van de graadklas. Hun taakspanning laat lang luisteren niet toe. We geven voorkennis van het verhaal en laten hen vertellen zodat ze uitgepraat zijn tegen het moment dat de juf het boek in de klas voorleest. Soms neemt de logopedist ook het boek over voor binnen haar therapie.

COACHENDE ROL

Mijn rol bij de start van LIST was ondersteunend. Ik begeleidde de leerkrachten: hoe vulden ze die 35 minuten lezen in? Nu coach ik hen nog op vaste basis: ik kom zelf eens kijken, bekijk de observatieschriften en spreek erover met de leerkracht.

Verder hou ik de bib draaiend en levend zodat het lezen actueel en plezierig blijft. We zijn trots op onze bib die midden in de gang een plek heeft. Een mama die een onafhankelijke boekhandel in Deinze heeft, zorgt ervoor dat we helemaal mee zijn met de hipste boekentrends. De school investeert er elk jaar 3500 euro in.

Elk boek heeft een unieke QR-code die we scannen en koppelen aan de individuele code van een leerling. Zo weten we wie welk boek aan het lezen is.

'Mijn taak is de goesting om te lezen te triggeren. Ik probeer de boeken visueel mooi voor te stellen, leg regelmatig een ander accent of zet iets in de verf.'

Ook de Jeugdboekenmaand en Gedichtendag worden levendig gemaakt. Ik zet dan bijvoorbeeld met krijt een leesfragment op de grond, of ik hang een megagedicht in de bomen op de speelplaats.

SNEL EEN GESCHIKT BOEK KIEZEN

Leerlingen kiezen hier snel veel boeken. Dat kan omdat ze regelmatig langskomen en omdat het aanbod vlakbij is. De kinderen kiezen wat ze willen lezen, en dan is het aan de leraar om continu goed te observeren. Kinderen mogen moeilijkere boeken lezen dan ze technisch gezien aankunnen, maar als ze niet vorderen en hun motivatie daalt of ze beginnen te dromen, dan moet de leraar bijsturen door bijvoorbeeld samen met de leerling een boek te kiezen.

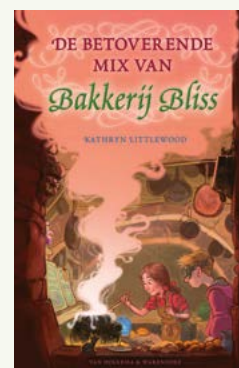
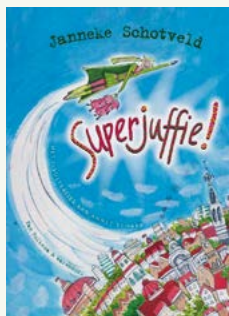
Met de vijfvingertest evalueren ze zelf of een boek nog te moeilijk is. Ook in het zesde mag je nog starten met de Boomhut-reeks. Dat is allemaal oké, want die boeken zijn gewoon tof. Zo'n attitude moedigt kinderen aan om te lezen.

LEZEN EN TALENBELEID

Die rol van het lezen in ons talenbeleid is gigantisch. De hele kleuterwerking vertrekt vanuit het boek. In de lagere school is lezen een heel groot stuk van ons taalaanbod. We gaan ervan uit dat kinderen die goed kunnen lezen, ook hun spelling sneller oppikken. Dat zien we in de resultaten. Als je leest, werk je ook aan je woordenschat.

Aanvankelijk waren de leerkrachten bezorgd. 'Zullen we nog tijd hebben voor alle doelen die we moeten bereiken?' Na drie jaar merkte de meester van de laatste graadklas op: 'Ze hebben een rijkere woordenschat en kunnen beter omgaan met studerend en begrijpend lezen.' Ook in de voor- en naschoolse opvang is onze aanpak doorgetrokken. Ook daar zijn er boeken die ze kunnen ontlenuen! ■

IN DE BOEKENKAST VAN JUF ILKA

LEESTIPS van de uitgevers

MINI BELGIUM BORDELIO

MINI
**Belg
iUm
BorD
eLio**

10 auteurs belges
belgische auteurs

139

bookleg

Sinds 2014 is er in België een Dichter des Vaderlands. Om de twee jaar wordt een dichter uit een andere taalgemeenschap aangeduid. Deze eretitel werd in 2016 toegekend aan de Franstalige dichteres Laurence Vielle. Het is

een project dat aan de taalgemeenschappen de kans biedt, in een verbrokkelend Belgisch landschap, om spelenderwijs bruggen te slaan, steeds weer, om uitwisseling te stimuleren, gemeenschappelijke acties te bedenken en grenzen te doen vervagen. Laurence Vielle droomde ervan dat er op school opnieuw ruimte komt om gedichten uit het hoofd te leren, dankzij een bloemlezing voor kinderen van 11 tot 18 jaar.

Bij uitgeverij Maelström verscheen in samenwerking met Poëziecentrum reeds eerder *Belgium Bordelio, volume I en II*, een tweetalige bloemlezing van levende Belgische dichters. Deze miniversie verzamelt vijf Vlaamse en vijf Franstalige jeugddichters.

Mini Belgium Bordelio | Joke van Leeuwen, Lotte Dodion, Geert De Kockere, Seckou Ouologuem, Stijn Vranken, Gioia Kayaga, Lisette Lombé, Youness Mernissi, L'Ami Terrien, en Luc Baba
Uitgeverij PoëzieCentrum
ISBN 9789056552978 | € 3 | Vanaf 11 jaar

EEN VERRASSING VOOR ELODIE

De populaire olifant Elodie woont samen met haar vriendjes in het grote dierenbos. Voor haar verjaardag willen alle dieren een fantastisch feest organiseren. Lodewijk de Uil heeft de allerbelangrijkste taak: hij moet een leuke verrassing bedenken voor Elodie. Dat blijkt echter helemaal niet zo simpel! Als het bos opgeschrikt wordt door een angstaanjagend gebons gaan alle dieren op onderzoek uit. Op de open plek waar Elodie woont, ontdekken ze de ware toedracht ...

Dit originele en nostalgische kijk- en (voor) leesboek, gemaakt met stoffen uit de kringloopwinkel, heeft een onverwachte plotwending in petto en gaat door waar de meeste kinderverhalen eindigen. Leef mee met de schattige olifant Elodie, het angstige konijn Theo en de creatieve bever Cis!

Een verrassing voor Elodie
Pascale Waumans & Jan Leunckens
Uitgeverij Kannibaal | ISBN 97894 92677228
€ 22,50 | 48 pagina's | Vanaf 3 jaar

DE TWAALF POORTEN VAN PRINS SIRIUS

Prins Sirius gaat op zoek naar het ware levensgeluk en legt een wonderbaarlijke tocht af doorheen Twaalf Poorten, bij wijze van proef. Langs gouden poorten en sprekende dieren, langs feeën en

kabouters, langs tovenaars in diepe grotten en Klusvadesken, voert het sprookje de lezer mee naar het aardse paradijs.

Een dankbaar verhaal voor ouder en kind, voor leraar en leerling om dieper op bepaalde levensvraagstukken in te gaan.

Dit is niet zomaar een sprookje! *De Twaalf Poorten van Prins Sirius* is als een hymne aan het leven, een verhaal waar geen tijd om staat... Vooral voor grote mensen (vanaf tien jaar tot oneindig...) maar ook gemakkelijk vertelbaar voor de kleinsten.

De Twaalf Poorten van Prins Sirius
Christiane Beerlandt
Uitgeverij Beerlandt Publications
ISBN 9789075849127 | € 25,00 | vanaf 10 jaar

ONTDEK HOE JE HET LEESVIRUS DOORGEEFT AAN JE LEERLINGEN

Een boeiend museum of een bijzondere bibliotheek bezoeken? Een workshop met een schrijver of muzikant volgen? Ervaringen uitwisselen en leren van elkaars klaspraktijken? Op de inspiratie- en ontmoetingsdagen van het Netwerk Lezen op School kan het allemaal!

INSPIRATIE- EN ONTMOETINGS DAGEN NETWERK LEZEN OP SCHOOL

De netwerkdagen zijn gratis en staan open voor leerkrachten van kleuter- en lager onderwijs die willen werken met boeken, in en buiten de klas. Weinig of veel ervaring met het werken met boeken in de klas, er is voor elk wat wils!

We zorgen voor een divers aanbod van creatieve en verdiepende workshops, interactieve lezingen door auteurs, illustratoren en experts en we bieden de deelnemers de kans om zelf aan de slag te gaan en om vragen en praktijkvoorbeelden met elkaar te delen. Dit alles op een inspirerende locatie.

Leerkrachten zijn een belangrijke schakel in het leesbeleid op school en in het doorgeven van het leesvirus aan de leerlingen.

'Het deed veel deugd om zo'n inspirerende mensen aan het werk te zien. Ik ben met een zeer goed gevoel en veel ideeën naar huis gegaan. We hebben een rugzak vol inspiratie gekregen om mee aan de slag te gaan!'

Op de inspiratie- en ontmoetingsdagen draait alles om leesplezier op school, want wie graag leest, zal meer én beter lezen.

Je kan deelnemen aan de volledige reeks (4 dagen per schooljaar) of die dagen kiezen die jou het beste passen of het meest interesseren.

Zowel ervaren als startende leerkrachten kunnen hun gading vinden tijdens de inspiratiedagen. Weinig of veel ervaring met het werken met boeken in de klas, er is voor elk wat wils! ■

Een terugblik op de voorbije netwerkdagen

oktober 2016

VREDESCENTRUM - ANTWERPEN

- Auteur en kinder- en jeugdpsychiater Winny Ang vertelt over de rol die boeken spelen bij de identiteitsvorming van kinderen.
- Een inkijk in het creatief werkproces van schrijver en illustrator Jan De Kinder.
- Voorbereiding op de Voorleesweek vol praktische tips.

januari 2017

ARSENAAL/LAZARUS - MECHELEN

- Voorstelling van de Poëzieweek door Poëziecentrum.
- Lestips en verschillende poëzievormen en -projecten voor het basisonderwijs.
- Inspirerende workshops en lezingen door Geert De Kockere en Bette Westera.

mei 2017

CC DEURNE – ANTWERPEN

- Auteurslezingen in de bib door Siska

Goeminne en in de buurtschool door Stefan Boonen.

- Muziekworkshop met Tom Kerstens waar poëzie en woord nooit veraf zijn.
- Slotshow van Beste Boekenjuf/meester 2017, geleid door dichter en performer Maud Vanhauwaert.

Oktober 2017

BIB PERMEKE - ANTWERPEN

- Voorstelling van aanbod en lestips van de Kinder- en jeugdjury Vlaanderen.
- Lezingen van Jef Aerts en Kristof De Vos over hun werk en inspiratie.
- Kijken naar en werken met illustraties met Marita Vermeulen.
- Tabletrondleiding in de nieuwe kinder- en jeugdbib en kennismaking met het educatieve aanbod.

januari 2018

MIAT EN POEZIËCENTRUM - GENT

- Voorbereiding op de Jeugdboekenmaand 2018 (Wetenschap & Techniek) met verdiepende workshops.
- Bezoek aan het textiel- en drukatelier van MIAT.

- Kennismaking met kinder- en jeugdpoëzie als voorbereiding op de Poëzieweek in het Poëziecentrum.

maart 2018

M-MUSEUM – LEUVEN

- Leerkrachten inspireren elkaar met goede praktijkvoorbeelden, dynamoPROJECTEN en hands-on verwerkingsopdrachten bij boekenprojecten.
- Rondleiding door het museum met tips om te leren kijken naar kunst.

mei 2018

CC DEURNE – ANTWERPEN

- Erik van Os en Elle van Lieshout lezen en zingen hun gedichten in de buurtschool.
- Workshop van Jeugd en Poëzie: werken met poëzie in de klas.
- Uitreiking van de Gouden Poëziemedaille en de Poëziesterren met interventies van Edward van de Vendel en Bette Westera.
- Slotshow van de Beste Boekenjuf/meester 2018, geleid door Maud Vanhauwaert.

Save the date!

Samen werk maken van inspirerende leesomgevingen op school en leesplezier in de klaspraktijk stimuleren, daar zetten CANON Cultuurcel en Iedereen Leest tijdens deze inspiratie- en ontmoetingsdagen op in.

CANON
CULTUURCEL

iedereenleest.

Wil je er graag bijzijn?

Op cultuurkuur.be/lezenopschool vind je de data en de inschrijvingsmodule voor de volgende netwerkdagen.

Heb je zelf ideeën? Wil je graag iemand aan het woord horen? Laat het ons weten via de inschrijvingsmodule!

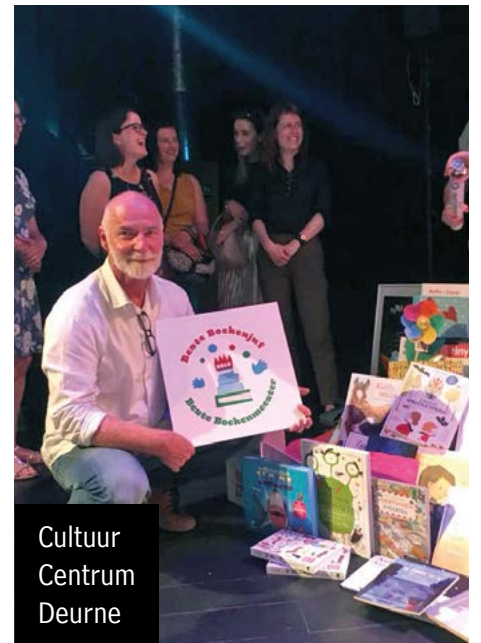

SLOTFEEST

De titel van Beste Boekenmeester 2018 gaat naar Jan Lambrechts, voltijds leescoördinator op basisschool Sint-Mauritius in Bilzen.

De Boekenmeester kreeg een pakket met 100 boeken! Deze hoofdprijs werd feestelijk overhandigd door Maud Vanhauwaert, stadsdichter van Antwerpen op het slotfeest in cultuurcentrum Deurne. De twee andere winnaars, Ilka en Ilse werden eveneens beloond met een grote boekenselectie.

Het was een mooie namiddag met stapels boeken, leuke doe-opdrachten, dichters, liedjes en veel blij gezichten. ■

Cultuur
Centrum
Deurne

LEESBOEK

Leeskaart

..... ●

HOE GEBRUIK JE DEZE KAARTEN?

zie ommezijde

..... ●

Wil jij je kinderen functioneel leesvaardig maken?

Investeer dan in leesplezier, want kinderen die graag lezen, lezen meer en worden betere lezers. Uitstekend lesonderwijs vraagt een hoge betrokkenheid van de leerkracht én het kind bij het leesproces.

Jij vindt in deze brochure 7 leeskaartjes om de boekensmaak van jouw klas in beeld te brengen. Experimenteer een jaar met de leeskaartjes en observeer de effecten in jouw klas!

HOE KAN JE WERKEN?

- Laat de kinderen kiezen wat ze willen lezen uit een ruim gevarieerd boekenaanbod.
- Na het lezen vult het kind een leeskaart in en MAG het kind het boek aanraden aan een klasgenoot, vriend(in), ouders(s), leerkracht ...
- Het kind knipt de kaart in twee en geeft de helft aan de juiste persoon.
- De ontvanger van het kaartje MAG het boek lezen en bewaart de kaart.
- De kinderen verzamelen hun kaartjes en de leerkracht maakt tijd voor leesbevorderende boekenpraatjes!

Stimuleer leesplezier!

TIPS VOOR LEESZWAKKE EN/OF WEINIG GEMOTIVEERDE LEZERS:

- Boeken geselecteerd met de vijfvingertest hebben het meeste kans op een succeservaring omdat ze een faalervaring voorkomen en autonomie geven aan het kind.
- Dagelijks lezen heeft meer effect dan af en toe vrij lezen. Voorzie elke dag 15 min. leestijd in je klas.
- 's Ochtends leestijd geven, kan niet meer afgenomen worden.
- Na de speeltijd vrij lezen, brengt in een klas waar veel ruzie wordt gemaakt RUST.
- Geef kinderen de kans om te praten over hun boek. Enthousiasme en passie werken aanstekelijk.
- Een kind mag stoppen in een boek.
- Lees voor uit gemakkelijke en dunne boeken en stop op een spannend moment.
- Geef vervolgens het boek aan een kind om verder te lezen.
- Motiveer elk kind tot lezen en blijf zoeken naar het juiste leesmateriaal tot een kind leest.
- Gebruik de kaarten voor een individueel kindgesprek en/ of een klasgesprek.
- Bespreek na enkele kaarten welk genre henzelf of de klas heeft aangesproken zodat ze zichzelf ook eens uitdagen in een ander genre.
- Daag kinderen uit om nieuwe genres te lezen. Doe aan boekpromotie!

Geef het goede voorbeeld en lees zelf ook!

ZIN OM TE LEZEN?

Titel:

Auteur:

GENIET!

Zet hier je handtekening

LEESBOEK

LEESKAART

EEN AANRADER VOOR

Naam:

Klas:

CANON
CULTUURSEL

LEESERVARING LEESBOEK

Titel:

Auteur:

IK LAS HET BOEK

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

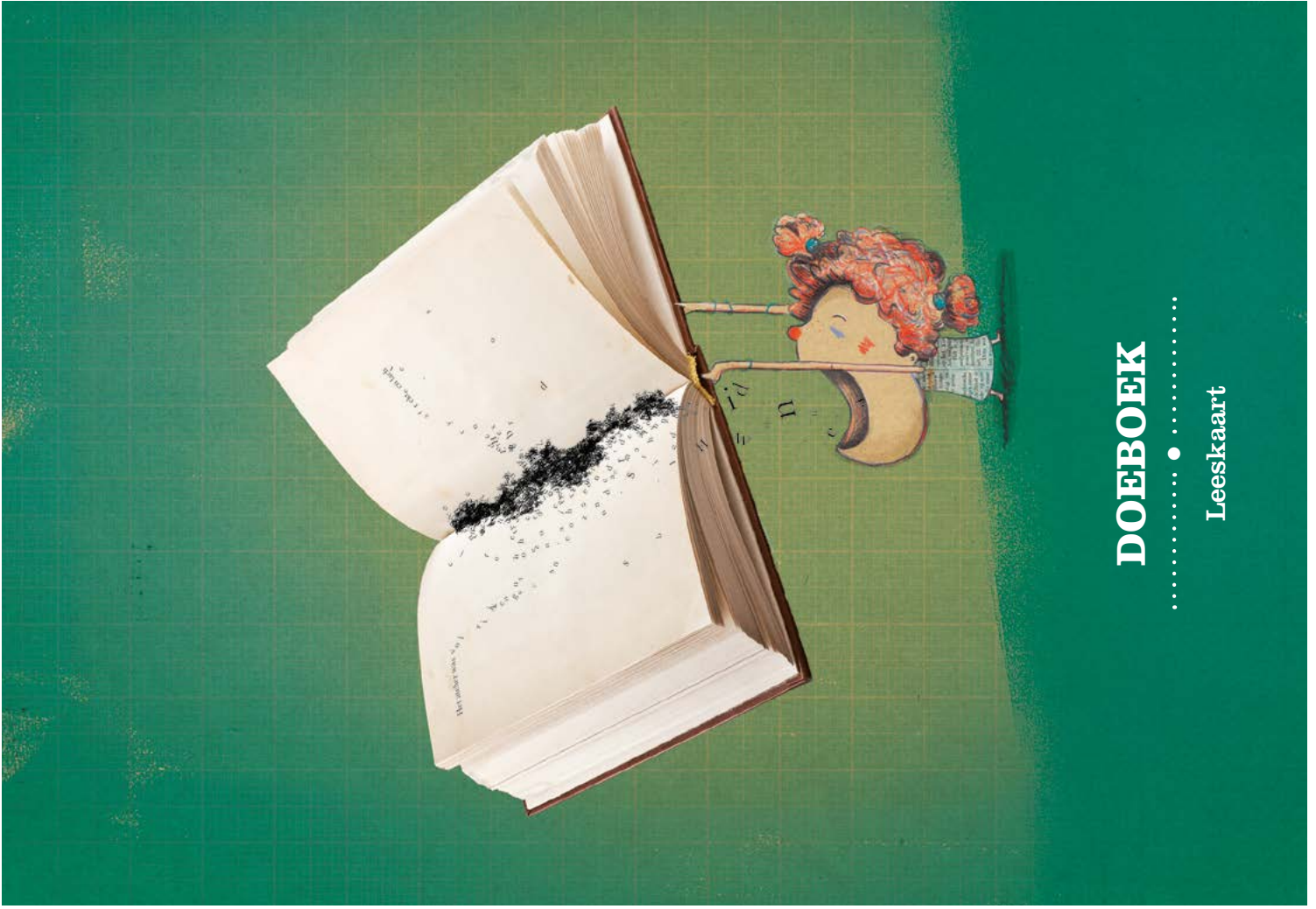
IK VOND HET LEZEN

IK GEEF DIT BOEK

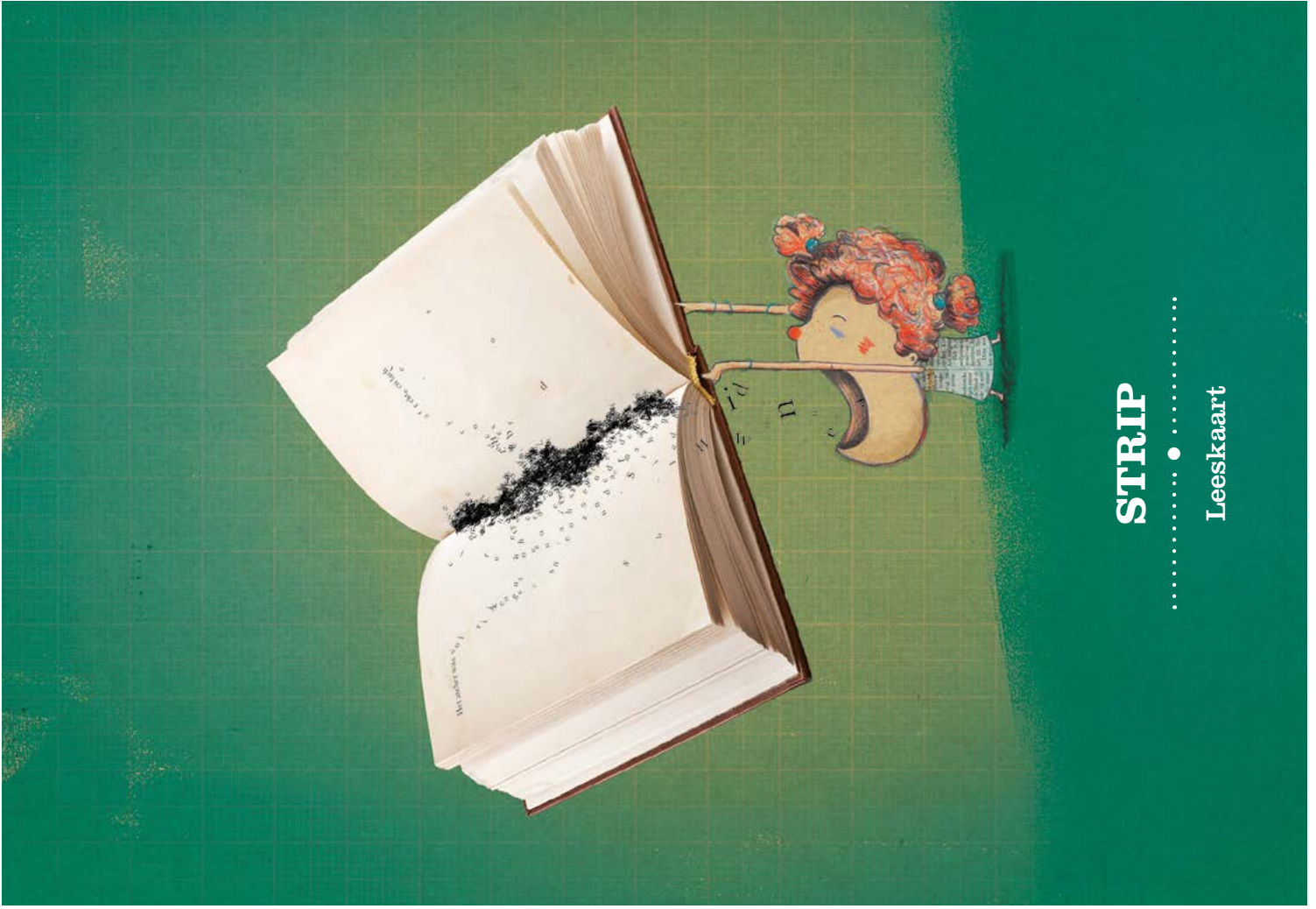
Teken, noteer of ...

DOEBOEK

Leeskaart

..... ●

STRIP

Leeskaart

..... ●

ZIN OM TE LEZEN?

Titel:

.....

Auteur:

.....

GENIET!

Zet hier je handtekening

DOEBOEK

LEESKAART

EEN AANRADER VOOR

Naam:

.....

Klas:

.....

CANON
CULTUURCEL

LEESERVARING LEESBOEK

Titel:

.....

Auteur:

.....

IK LAS HET BOEK

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

IK VOND HET LEZEN

IK GEEF DIT BOEK

Teken, noteer, of ...

ZIN OM TE LEZEN?

Titel:

.....

Auteur:

.....

GENIET!

Zet hier je handtekening

STRIP

LEESKAART

EEN AANRADER VOOR

Naam:

.....

Klas:

.....

CANON
CULTUURCEL

LEESERVARING LEESBOEK

Titel:

.....

Auteur:

.....

IK LAS HET BOEK

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

IK VOND HET LEZEN

IK GEEF DIT BOEK

Teken, noteer, of ...

ZIN OM TE LEZEN?

Titel:

Auteur:

GENIET!

Zet hier je handtekening

Naam:

Klas:

GEDICHTEN BUNDEL

LEESKAART

EEN AANRADER VOOR

CANON
CULTUURCEL

LEESERVARING LEESBOEK

Titel:

Auteur:

IK LAS HET BOEK

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

IK VOND HET LEZEN

IK GEEF DIT BOEK

Teken, noteer, of ...

LEESERVARING LEESBOEK

Titel:

Auteur:

IK LAS HET BOEK

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

IK VOND HET LEZEN

IK GEEF DIT BOEK

Teken, noteer, of ...

ZIN OM TE LEZEN?

Titel:

Auteur:

GENIET!

Zet hier je handtekening

Naam:

Klas:

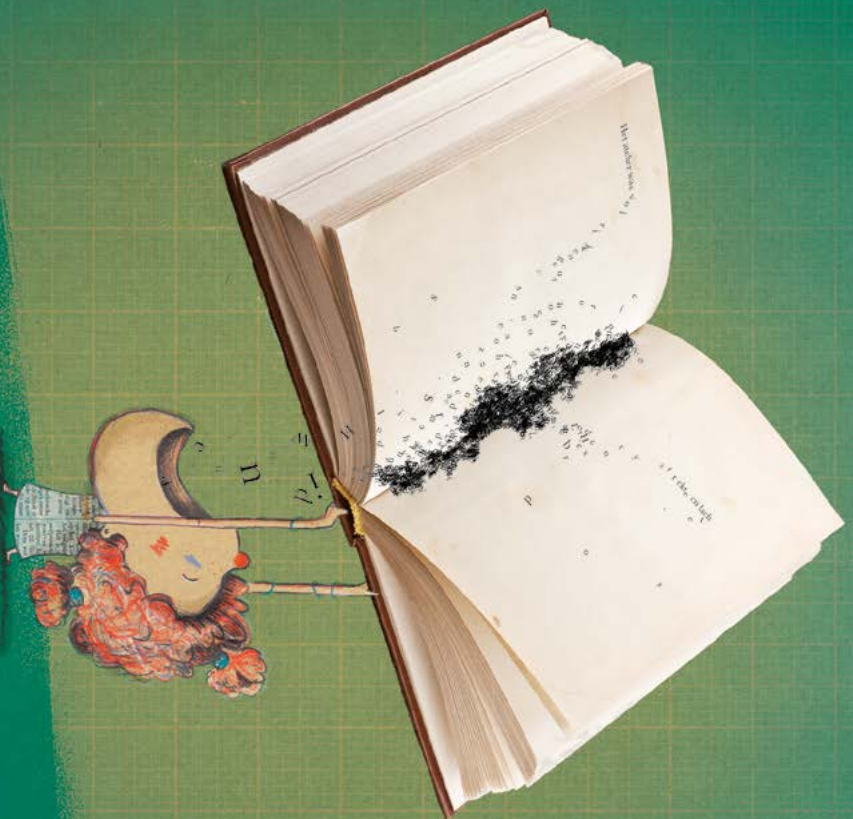
PRENTJEN BOEK

LEESKAART

EEN AANRADER VOOR

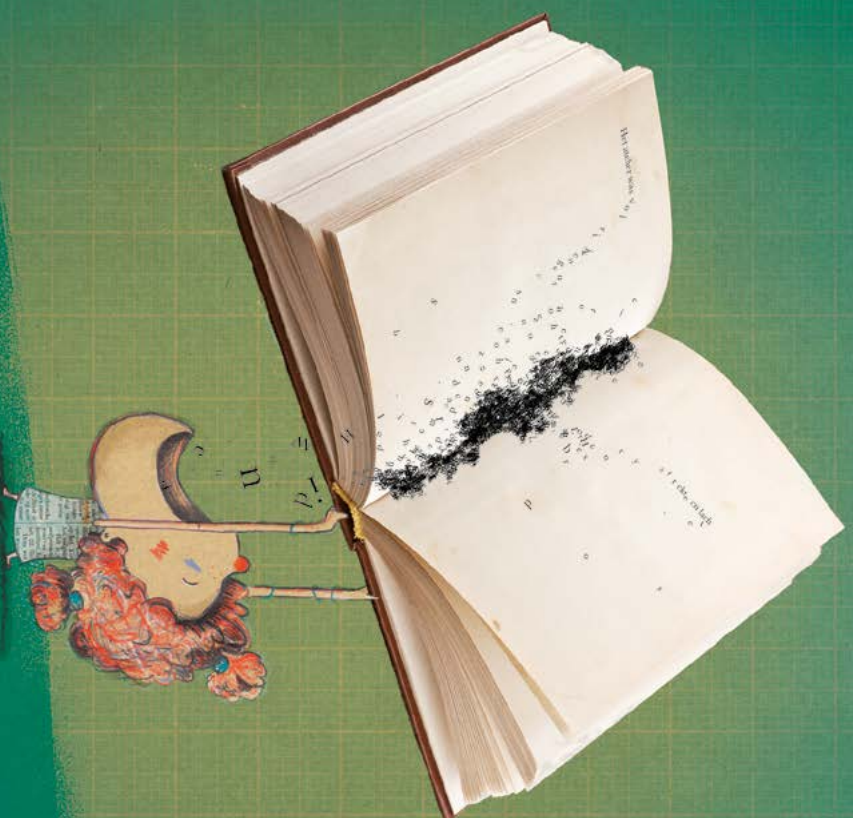
CANON
CULTUURCEL

PRENTTENBOEK

Leeskaart

GEDICHTTENBUNDEL

Leeskaart

ZIN OM TE LEZEN?

Titel:

Auteur:

GENIET!

Zet hier je handtekening

Naam:

Klas:

TIJDSCHRIFT & KRANT LEESKAART

EEN AANRADER VOOR

CANON
CULTUURCEL

ZIN OM TE LEZEN?

Titel:

Auteur:

GENIET!

Zet hier je handtekening

Naam:

Klas:

INFORMATIEF BOEK LEESKAART

EEN AANRADER VOOR

CANON
CULTUURCEL

LEESERVARING LEESBOEK

Titel:

Auteur:

IK LAS HET BOEK

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

IK VOND HET LEZEN

IK GEEF DIT BOEK

Teken, noteer, of ...

LEESERVARING LEESBOEK

Titel:

Auteur:

IK LAS HET BOEK

Vlot - Met moeite - En ben gestopt

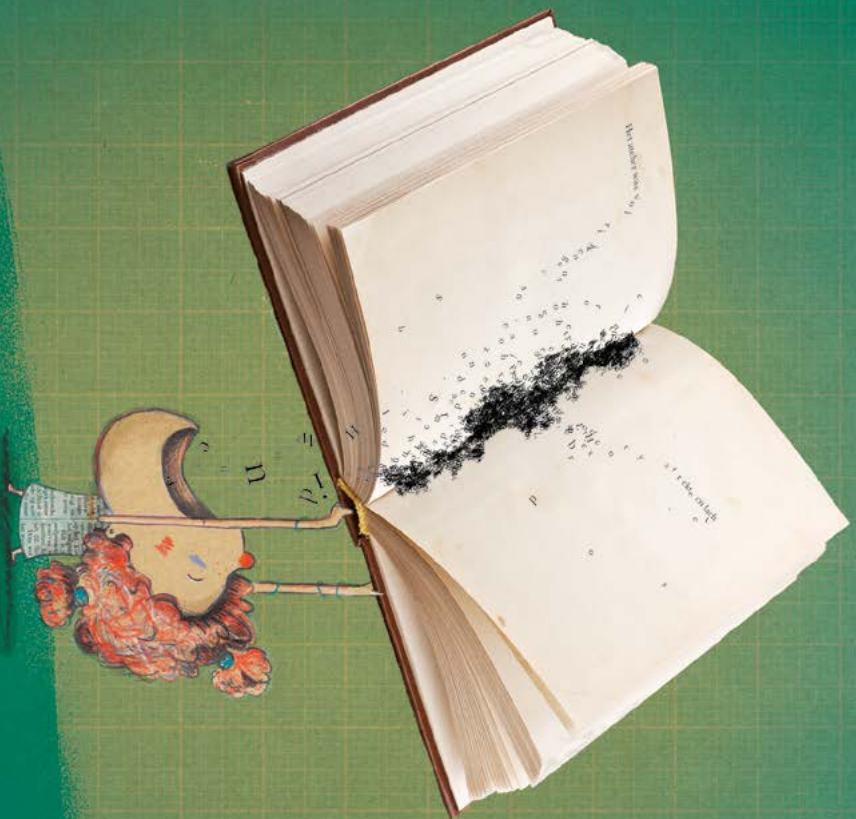
IK VOND HET LEZEN

IK GEEF DIT BOEK

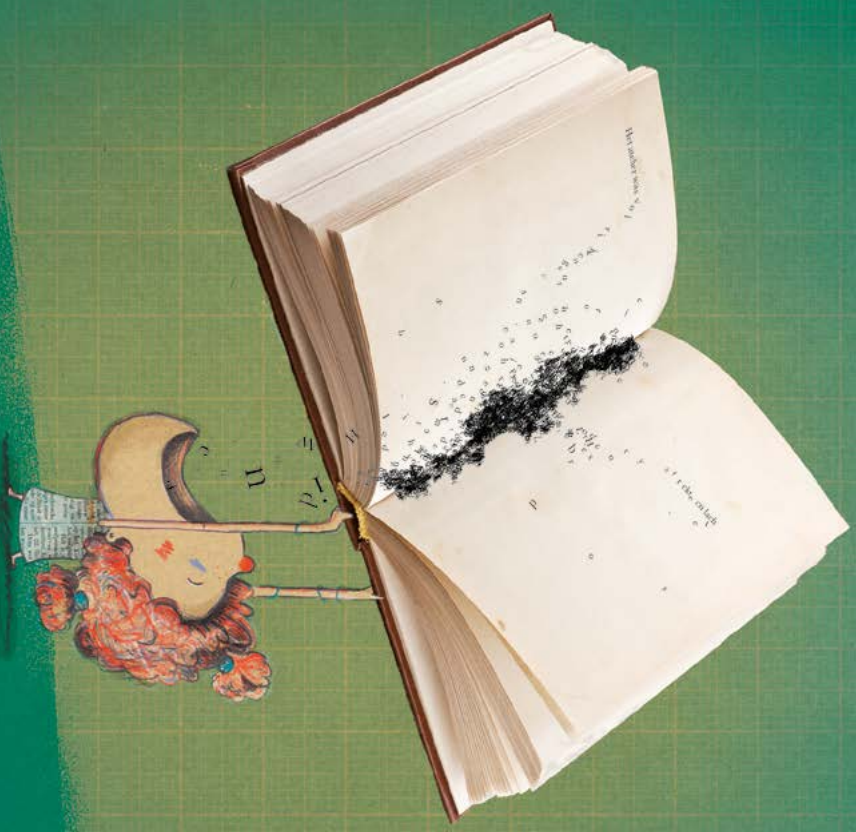

Teken, noteer, of ...

INFORMATIEF BOEK

Leeskaart

TIJDSCRIFT & KRANT

Leeskaart

HIER WORDT MET PLEZIER GELEZEN!

10 TIPS VOOR EEN INSPIRERENDE LEESOMGEVING OP JOUW SCHOOL

- 1** Investeer als directie in leesvriendelijke en toegankelijke **leesplekken**, in de school en in de klas. Hoe zichtbaarder en aantrekkelijker, hoe meer kinderen goesting in lezen zullen hebben. **Betrek leerlingen** bij de inrichting, zodat het ook 'hun plek' wordt.
- 2** Maak met het hele schoolteam voldoende **tijd en ruimte voor leesplezier** in het dagritme. Durf te kiezen voor vaste 'ingeroosterde' leesmomenten waarin kinderen vrij kunnen lezen of voorgelezen worden. Begin ermee in de kleuterklas en ga ermee door de hele lagere schooltijd. Leesroutines stimuleren de leesattitude van kinderen en bieden rust en structuur.
- 3** Zorg voor een **divers, aantrekkelijk en hedendaags leesaanbod**. Fictie, kranten, strips, meertalige boeken, prentenboeken, poëzie- en verhalenbundels, informatieve boeken, tijdschriften en waarom ook geen e-boeken, interactieve prentenboeken en andere leesapps? Verleid leerlingen tot lezen door in te spelen op hun leesvoorkeuren.
- 4** Begeleid en vorm **leerkrachten in hun rol als leescoach**, geef ruimte aan opleiding en nascholing.
- 5** Stimuleer leerkrachten om **actief en enthousiasmerend te werken rond het aanbod**. Voorlezen, vrijlezen, tutorlezen, boekdating, samenlezen, ontmoetingen met auteurs, bibliotheekbezoeken, deelnemen aan leesbevorderingscampagnes, Jeugdboekenmaand, Voorleesweek, Poëzieweek... De mogelijkheden om gevarieerd rond lezen te werken zijn oneindig.
- 6** **Begeleid leerlingen** in hun leeservaring, differentieer en ondersteun hen in functie van hun leesmotivatie, interesse en genrevoorkeuren. Laat leerlingen luisteren naar de leesvoorkeuren van leeftijdsgenoten, dat werkt stimulerend. Ook een lezende leerkracht werkt aanstekelijk.
- 7** Maak leerlingen **keuzevaardig** en leer hen kiezen uit het brede aanbod. Reik hen instrumenten aan zoals boekenzoeker.org en help hen het boek te kiezen dat het best bij hun past.
- 8** Laat de leerlingen zowel individueel als in groep lezen en praat ook over wat ze hebben gelezen en hoe ze het verhaal hebben beleefd. Maak **tijd voor discussie en leesverwerking**, en dat hoeft niet altijd een boekbespreking te zijn.
- 9** **Werk samen** met de lokale bibliotheek en boekhandelaar of andere organisaties in de buurt van de school. Kijk op cultuurkuur.be, zoek een geschikte partner om een leesproject uit te werken en dien je dynamoPROJECT in.
- 10** Investeer in **ouderbetrokkenheid** en maak het leesbeleid op school zichtbaar bij ouders. Ouders of grootouders kunnen komen voorlezen. Stimuleer ook het lezen buiten schooltijd.

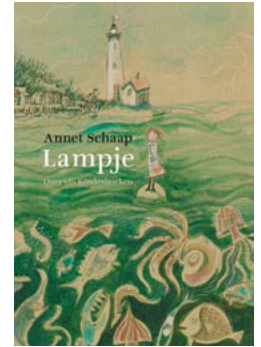

LAUREAAT

Iris De Vylder

SCHOOL: Leerkracht in leefgroep 5
op Freinetschool De Vier Tuinen
in Oudenaarde

FAVORIEETE KJV-Selectie:
Lampje, Annet Schaap

‘De keuze van een boek geeft aan wat een kind belangrijk vindt in het leven.’

KINDEREN MET GEDEELDE INTERESSES ZIJN FIJNE LEESMAKKERS VOOR ELKAAR

Iris De Vylder (42) ademt boeken. Ze kan over elk boek in de uitgebreide klasbib een mooi verhaal vertellen. Haar collega's prijzen haar voor haar boekentips. 'Maar', zegt ze zelf, 'er zijn op deze school nog veel meer mensen die heel sterk met boeken bezig zijn en die ook mij inspireren.'

Een boek laat je toe om een persoon echt te begrijpen, om mee te voelen met dat personage. Het gaat trager dan een film waardoor je veel meer nuance voelt. Een boek kan zo goed aansluiten bij dat moment in je leven, dat je er troost, herkenning en kracht uit kan halen. In de klas in leefgroep 5 (derde graad basisonderwijs) blijf ik daarom ook voorlezen.

Ik herinner me een opvallende grafiek op een studiedag over lezen. Hoe meer je leest, hoe meer verbindingen je herkennen leggen en hoe sneller je denkt. Zo bezorgt lezen je een enorme leerwinst. Daar had ik nog niet bij stilgestaan. Het was voor onze school het signaal om de leerlingen meer te laten lezen.

EEN BOEK BIJ EEN BEKER SOEP

Elke klas leest drie keer per dag tien minuten tot een kwartier: bij de start van de dag, na de speeltijd bij het soepmoment en na de middagpauze. De kinderen kiezen zelf een boek. Dat ligt ook altijd op de bank.

Via peertutoring werken we aan de leesstrategieën. Daar volgen we de methode van Hilde Van Keer. Het 6de leest met het 3de, het 5de met het 2de en het 4de met het 1ste. Ze lezen 3 jaar met dezelfde klas, maar niet jaar na jaar met dezelfde leesmaker.

We letten erg op de gevoeligheid bij de kinderen als we ze samen zetten: kinderen met gemeenschappelijke interesses, die buiten samen spelen, kunnen iets voor elkaar betekenen. Hen zetten we samen. Dat is een heel leuke werkwijze omdat het ook een effect op de sociale relaties heeft.

LEZEN EN GNIFFELEN

Tijdens projecten probeer ik altijd verhalen en boeken te zoeken die bij het onderwerp aansluiten. Dan gaan we ook naar de bibliotheek. Binnenkort staat het thema seksualiteit gepland. Daar koppel ik dan een boek als *Vuil Vel* van Marita de Sterck aan. Er staan sprookjes in die onderwerpen als incest bespreekbaar maken en kaderen in de tijd. Ook *Wild Verliefd* (Alles over liefde en seks bij dieren) van Ditte Merle is in dat thema een aanrader. Dat boek gaat over seksualiteit onder dieren, maar de menselijke kant ervan is heel herkenbaar. Dat willen ze allemaal lezen en allemaal zitten ze dan te gniffelen.

MUZISCHE VERWERKING

Typisch voor het zesde is de boekverwerking. Ze kiezen het boek dat ze dat schooljaar het mooist vonden. Ze maken er een identiteitskaart van, zoeken info over de schrijver, vatten het verhaal samen, en gaan dan creatief aan de slag. >

LESTIPS

NIUWS IN DE KLAS

Op nieuwsindeklas.be kan je gratis een kranten- en magazinepakket aanvragen voor in je klas. Je krijgt 1 schoolweek een papieren en digitaal nieuwspakket ter beschikking, lesmateriaal én het hele jaar door themadossiers. Handig tijdens het vrij lezen, maar ook bij vakken als wereldoriëntatie, actualiteit, taal...

VOORSPELLEN

Een leerling laat een boek zien dat hij/zij gelezen heeft. De andere leerlingen moeten voorspellen waar het boek over gaat. 'Waar zal het verhaal over gaan? Wat verwacht je? Wie speelt een rol in het boek?' De leerlingen moeten hun antwoorden motiveren. Eerst worden verschillende antwoorden geïnventariseerd. Daarna vertelt de leerling of de verwachtingen kloppen, door kort te vertellen waarover het boek gaat.

BOEKENZOEKER

Wil je graag je leerlingen helpen om een geschikt boek te vinden? Wil je in je les meer boeken inzetten rond specifieke thema's, op maat van je leerlingen? En wil je hen een instrument aanreiken waarmee ze zelf op zoek kunnen gaan naar een boek dat ze leuk vinden? En waar ze ook zelf commentaren en tips kunnen achterlaten voor andere jonge lezers? Dan helpt boekenzoeker.org je zeker op weg! Er is ook een handleiding voor leerkrachten beschikbaar.

ARTIKEL

PRATEN OVER BOEKEN VOLGENS AIDAN CHAMBERS

Aidan Chambers is een Britse schrijver, ex-leerkracht en een bevoegen leesbevorderingsexpert. Hij ontwikkelde een aanpak om op een inspirerende manier met kinderen over boeken te praten.

Enkele belangrijke uitgangspunten van zijn aanpak zijn:

- Gesprekken over boeken zijn **gericht op het plezier in lezen te versterken**. Dit betekent dat niet alleen de inhoud van het verhaal centraal staat, maar ook wat het verhaal betekent voor kinderen. Er worden geen kennisvragen gesteld. De kinderen kunnen niets 'fout' antwoorden.
- **Het gesprek heeft een natuurlijk karakter**. Er wordt geen vragenlijstje afgewerkt. Als leerkracht breng je het gesprek op gang of geef je het een nieuwe wending met gerichte vragen (zie hieronder). Je gaat in op de antwoorden en reacties van de kinderen, je vraagt kinderen op elkaar te reageren en je volgt de kinderen in hun gedachtegang.
- Als leerkracht heb je voldoende kennis van kinderboeken om **een goed inhoudelijk gesprek te voeren** en om vergelijkingen met andere boeken en schrijvers te maken.

Chambers onderscheidt zijn vragen om een gesprek over boeken te voeren in drie categorieën.

- De basisvragen zijn bedoeld om **een gesprek over boeken op gang te brengen**. Ze gaan vooral over de eerste indruk van het verhaal.

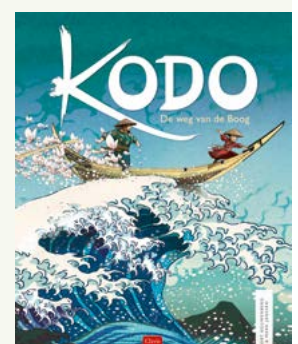
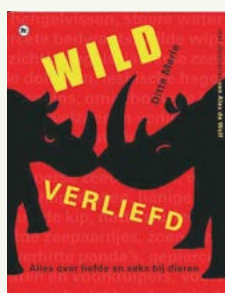
Vb.: Wat is je opgevallen in dit verhaal? Wat vond je vreemd of verrassend? Wat vond je leuk aan dit verhaal? ...

- De algemene vragen gaan iets verder en hebben te maken met **verwachtingen, de vergelijking met andere verhalen en de beleving** van het verhaal. Vb.: Wat voor verhaal dacht je dat het zou zijn toen je de titel las? Ken je andere verhalen die hierop lijken? Zijn er verschillende verhalen in dit verhaal? Kan je voorspellen hoe sommige gebeurtenissen zich afspeelden? ...
- De specifieke vragen gaan over de **kenmerken van het verhaal**, bijvoorbeeld over personages, locaties en perspectief. Vb.: Waar vindt het verhaal plaats? Had het ook ergens anders kunnen plaatsvinden? Wie vertelt het verhaal? Hoe weet je dat? Welk personage vind je het interessantst? En waarom?

Kijk voor de volledige lijst met vragen van Aidan Chambers in het boek *Leespraat*.

IN DE BOEKENKAST VAN JUF IRIS

Een poppenspel, een maquette, een etalage met voorwerpen uit het boek: wat ze doen, sluit aan bij hun talent. De hele klas wordt dan een tentoonstelling en de andere groepen komen kijken. Aan dat jonge publiek moeten ze hun boek dan voorstellen. Ook de ouders komen langs. Daarnet deden we een boekenspeeddate waarbij ze hun favoriete boek van dit jaar in een doorschuifstelsel kort voorstelden aan de klasgenoten. Dat was het opstapje om aan de boekverwerking te beginnen.

'Hun eigen tekstboek vind ik zo'n mooi gegeven, omdat het over hun eigen schrijverschap gaat'

Eigen tekstboeken zijn ook belangrijk binnen een Freinet-school. Dat boek groeit mee van in leefgroep 2. Ze schrijven er wekelijks zelf een vrije tekst in. Ze kunnen terugkijken op hun eerdere schrijfsels en reflecteren over hun eigen werk. Leerlingen lezen er wekelijks uit voor, als ze dat willen. Ik vind het zo'n mooi gegeven omdat het over hun eigen schrijverschap gaat. We hebben ook de Franse variant: Texte Libre.

Ik werk ook elk jaar met Nieuws in de Klas. We herschrijven dan bijvoorbeeld een echt gebeurde vrije tekst naar een krantenartikel. In deze groep zijn ze ook begonnen met een klaskrant. Daarin komen de verhalen die ze vertellen in de ronde aan bod. In de winter is dat een fijne activiteit tijdens de koude pauzes.

STRAFFE COLLEGA'S

Veel van mijn collega's hebben een grote liefde voor boeken. Inge bijvoorbeeld is helemaal thuis in de kwalitatieve, literaire strips. Ze tipt er me vaak. Collega Emilie van het vierde doet wekelijks een boekenbabbel op basis van de vragenkaartjes van Aidan Chambers. Kinderen babbelen per twee over de vraag van de dag en vertellen dan aan elkaar wat de andere gezegd heeft. En collega Nille, die kan ongelooflijk mooi voorlezen.

Ook bij de kleuters zijn boekjes erg aanwezig: de ouders kunnen 's ochtends in de klas komen en dan is het de gewoonte dat ze in de ronde zitten om een boekje voor te lezen aan hun kind en aan kindjes waarvan er geen mama of papa aanwezig is. Het derde leerjaar leest ook wekelijks een boekje voor aan de kleuters van leefgroep 1 en 2. Daar is een beurtrol voor omdat ze zo enthousiast zijn om dat te doen.

Met het hele team dromen we van een inspirerende plaats voor al onze boeken, waar het lezen mooi overloopt in het muzische, in STEM, in kunst. We hebben de ideale plek al in ons achterhoofd.

LIEFDE VOOR DIEREN EN NATUUR

Elke leefgroep heeft op onze school een goed gevulde klasbib. Ik geef meer dan 300 euro per jaar uit aan nieuwe boeken. En ik vermoed dat de meeste collega's dat ook doen. In de klasbib ligt de klemtoon op leesboeken die aansluiten bij de leeftijd en interesses van de leefgroep. Mijn 11- en 12-jarigen houden erg van dieren en de natuur en dus staan er ook veel dierenboeken in.

Winterdieren van Bibi Dumon Tak is bijvoorbeeld prachtig. Iets als *De Grijze Jager* van John Flanagan koop ik aan op vraag van de kinderen. Ook boeken in het Frans of Engels vind je in onze boekenkast. Verder volg ik de boekentips van de KJV en van de Jeugdboekenmaand op.

Weetjesboeken staan vooral in de **schoolbibliotheek**, zodat iedereen eraan kan. Vic, een leerling van het laatste jaar, is er bibliothecaris. Hij heeft leerruimte en droomt ervan later bibliothecaris te worden. Hij zet de boeken goed, leidt zijn opvolger op, geeft elk nieuw boek het juiste etiket en broedt op een uitleensysteem.

Ik vind het mooi om te zien hoe kinderen een persoonlijke voorkeur ontwikkelen. Het is heel tof als ze hun persoonlijke smaak ontdekken. Aan hun keuze van boeken zie je wat de leerlingen belangrijk vinden in het leven.' ■

LEESTIPS van de jury

VITUS EN EEN MYSTERIE ZO GROOT ALS HET HEELAL OF MISSCHIEN NOG GROTER

Vitus is geweldig slim. Op een dag ziet hij echter iets wat zijn brein onmogelijk kan verklaren. Hij trekt op onderzoek uit en houdt zijn bevindingen nauwkeurig bij in een ponydagboek vol roze en blauwe blaadjes.

(Er was geen ander, dus daar moest hij het mee

doen.) Maar dan wijst zijn nichtje Livia hem op een vreselijke voorspelling aan de sterrenhemel en beseft Vitus dat zijn geordende leventje nooit meer hetzelfde zal zijn. Het verhaal van Vitus is een fantasierijk, origineel en hilarisch debuut om van te smullen. En eentje dat, net als de schuimtaartjes van Dotty, smaakt naar meer!

Vitus en een mysterie zo groot als het heelal of misschien nog groter
Sofie Leyts | Uitgeverij Van Halewyck
ISBN 9789461318343 | €15,99 | Vanaf 10 jaar

EEN MOP MET EEN BIJ BIJ

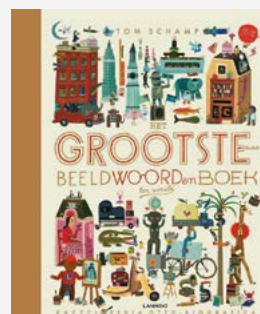
Leesplezier in het eerste leerjaar? Dat kan! Dit moppenboekje op laag niveau (AVI M3) staat vol leuke moppen, raadsels en grappige beeldverhalen. Riet Wille verzamelde moppen over de school, dieren, de dokter, eten ...

Richard Verschraagen maakte er uitbundige illustraties bij. Lees en lach je mee?

Er zijn ook originele lestips voor het eerste leerjaar bij dit boek. Je vindt ze op eenhoorn.be.

Een mop met een bij bij
Riet Wille & Richard Verschraagen
Uitgeverij De Eenhoorn
ISBN 9789462912908 | €9,95 Vanaf 6 jaar

HET GROOTSTE EN LEUKSTE BEELDWOORDENBOEK TER WERELD

Beeldwoordenboeken zouden een vaste plek moeten krijgen in elke klas, zodat elke leerling, maar zeker ook leerlingen die het Nederlands nog volop aan het leren zijn, ook via sterke boeken in

contact komen met onze taal. Boeken die leerlingen uitnodigen om in te blijven kijken én lezen. Tip: Probeer zoveel mogelijk rekening te houden met kinderen die ook nog een andere taal kennen dan het Nederlands en plaats dus bepaalde lidwoorden bij zelfstandige naamwoorden, gebruik alleen hoofdletters wanneer dit moet... Laten we zo samen gaan voor het graag én goed lezen van de kinderen.

Het grootste beeldwoordenboek ter wereld | Tom Schamp | Uitgeverij Lannoo
ISBN 9789401425599 | €19,99 | Vanaf 6 jaar

LEESTIPS van de uitgevers

NU IS LATER VROEGER

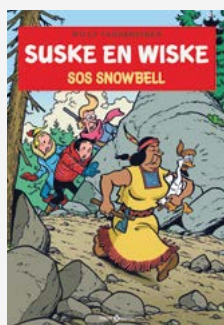

Verrassend lees- en kijkboek over de tijd. In dit boek vertelt Joke van Leeuwen op haar geheel eigen wijze vanalles over de tijd, in tekst en héél veel beeld. Hoe de tijd kan zijn begonnen, hoe die steeds preciezer werd bijgehouden, waarom je je niets

van je geboorte herinnert, wat stripverhalen ermee te maken hebben en nog veel meer.

Nu is later vroeger | Joke van Leeuwen
Uitgeverij Emanuel | ISBN 9789021414300
€ 16,99 | Vanaf 10 jaar

SUSKE EN WISKE: SOS SNOWBELL

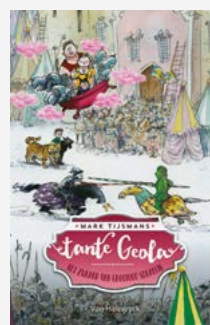

Stap in de teletijdmachine van Professor Barabas en ontdek samen met Suske en Wiske een wonderlijke wereld waarin alles mogelijk is. Van het heden naar het verleden, naar de toekomst en terug. Ga samen op avontuur en wordt vrienden voor

het leven! In *SOS Snowbell* schrikt Sidonia op wanneer er plots een gans tegen het venster vliegt. Dat blijkt haar betoverende neef John te zijn. Hij smeekt zijn vrienden om hulp, want een boosaardig toverboek heeft het hele dorp en zijn vrouwtje Snowbell in zijn macht...

Suske en Wiske | 343: SOS Snowbell
Willy Vandersteen | Standaard Uitgeverij
ISBN 9789002265143 | €5,99

TANTE GEOLA EN HET ZWAARD VAN GROOTOOM SERAFIJN

In *Het zwaard van Grootoom Serafijn* moet het kasteel van Tante Geola terugvliegen naar Roestland. Verder gaat boek ook over standbeelden die tot leven komen, zelfgroeiend hekwerk en roze badkuipen. De trilogie rond Bas Bonje Bolleboos leunt

qua stijl aan tegen het succesvolle debuut van Mark Tijsmans, *Het geheim van teveel torens*, en werd zeer goed onthaald.

Tante Geola en het zwaard van Grootoom Serafijn | Mark Tijsmans | Van Halewyck
ISBN 9789461318404 | € 16,99 | vanaf 10 jaar

ELKE DAG (LEES)FEEST!

Lezen, dat leer je op school. Maar wat met leesplezier? Kan je dat ook aanscherpen? De stedelijke basisschool Noord uit Hulste probeert het met een karrevracht aan activiteiten.

'We merkten dat dagelijks lezen het leesplezier niet altijd bevordert. Het lezen gaat dan wel vooruit, maar het plezier blijft achterwege', vertelt directeur Leen Pison. 'We willen kinderen enthousiast en nieuwsgierig maken zodat ze gaan lezen. MOETivatie moet motivatie worden.'

Speurtocht door het dorp

De school organiseerde daarom een karrevracht aan activiteiten voor alle leerlingen, een schooljaar lang. 'Het begon al op 1 september. Toen was de schoolpoort omgetoverd in een boekenkast', vertelt

Leen. 'Alle leraren waren verkleet als een personage uit een boek. De klassen trokken voor een speurtocht doorheen het dorp en de school op zoek naar boeken. Elke graad kreeg een genre mee: sprookjes, stripverhalen of klassiekers.' Naar aanleiding van de sprookjeszoektocht, werden wekelijks sprookjes verteld. De leerlingen van het 2de leerjaar schreven een eigen sprookje, dat ze voorlezen bij de kleuters.

De wereld van de kunstboeken

'Het eerste weekend van september is het kermis in Hulste. Dan vindt traditio-

neel Kunst in Hulste plaats. De leerlingen bezochten die kunsttentoonstelling en waanden zich in de wereld van de kunstboeken. Lokale kunstenaars leerden hen creatieve technieken. De leerlingen maakten boekenegels en boekenwormen. Ze gaven hun eigen kunstwerk een naam en verwoordden waarom ze hun kunstwerk zo noemden.'

Eigen kapt en flaptekst

'De samenwerking met de Stedelijke Academie voor Beeldende Vorming verruimde onze horizon om boeken op een creatieve manier uit te werken. >

Zo kregen de leerlingen van het 3de leerjaar de opdracht een verhaal te verzinnen. Ze schreven een flaptekst en maakten een kaft voor hun boek. Hun werk werd tentoongesteld en andere leerlingen mochten naar hun bib komen. Naar welk verhaal waren zij benieuwd? Het 5de maakte via stopmotion een eigen verhaal. Ook voor druktechnieken konden we op de academie rekenen.'

De verborgen plekken van de bib

'Tijdens de bibliotheekbezoeken ontdekten ze plekjes waar ze eigenlijk niet mogen komen: het archief, het bureau van de directeur ... De bib daagde de kinderen van het 3de, 5de en 6de leerjaar uit om één van de voorgestelde boeken te lezen en er een boekenpromotie voor te maken. Hun werk toonden we in de bibliotheek om zo andere leerlingen aan te zetten om het boek te lezen.'

Poëzie maken en begrijpen

'In de maand van de poëzie werkten we samen met de leerkrachten van de Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans. Ze leerden ons poëzie begrijpen en maakten met de kinderen een eigen gedicht. Ze gaven ons verschillende insteken om een verhaal op verschillende manieren te verwerken. Kan jij zingen waarover een verhaal gaat? Kan jij het verhaal naspelen? ...'

Er is nog veel meer boekenlekkers in Hulste te vinden: een leeshut op de speelplaats, een heuse boekenbeurs op school, de voorleesouders ... 'Het leeft

erg in de lessen', zegt Leen. 'Zo lazen de kinderen van de tweede en derde graad een prentenboek voor aan de kleuters. Ze vertelden de kleuters ook over de schrijver, de illustrator ...'

Kinderboekenfestival

Hoogtepunt was het Kinderboekenfestival in CC Het Spoor voor de 6 scholen van de scholengemeenschap. Het 2de tot het 6de leerjaar fladderde van workshop naar workshop. Verhalen naspelen, koken met kookboeken, de boekdruk-kunst verkennen, een iglo bouwen met oude boeken, een cover ontwerpen, een scheurkalender samenstellen, een escape-spel in de bib spelen, luisteren naar auteur Evelien De Vlieger die uit haar 'Reuzeneuz en Zobie' voorleest of leren hoe je een boek leest bij auteur Kris Kowlier ... Met 24 workshops was de keuze enorm. Elke halve dag kwam er een ander leerjaar naar het festival.

Elk kind kiest zijn parcours

'De kinderen kozen zelf wat ze wilden doen', legt Leen uit. 'De workshops en boeken waren aangepast aan hun leeftijd.'

De bibliotheken van Harelbeke en Kuurne selecteerden en leverden de boeken en ondersteunden het hele project. Eerstejaarsstudenten lerarenopleiding van Vives stonden mee in voor de begeleiding.

'Het schooljaar werd een echt boekenjaar waarin we vanalles uitprobeerden: beeld, beweging, media, ... De school zocht en vond een vernieuwde visie op lezen en leesplezier', besluit Leen. ■

Tips van directeur Leen Pison en zorgcoördinator Ilse Holvoet

- **Werk samen met creatieve partners** zoals de academie of kunstenaars. Zo haal je expertise van buitenaf binnen in je schoolteam. De subsidie dynamoPROJECT maakt dat financieel mogelijk.
- **Behoud de verbondenheid.** Onze leerlingen verwerken nu boeken op school op een creatieve manier en delen hun resultaat met leeftijdsgenoten van de andere scholen.
- **Verlies de juffen en meesters niet uit het oog.** In onze leraarskamer staat nu een ruilkast. Wie goede lectuur heeft, steekt die in het kastje. Op het boekenfestival was er voor de leerkrachten een inspiratietafel. Tijdens de boekenbeurs op school konden ze boeken aankopen voor hun klasbib.
- **Probeer zicht te krijgen op het leesgedrag van leerlingen.** We startten het schooljaar met een online bevraging bij de leerlingen: lees je graag, ga je naar de bib, krijg je graag een boek als cadeau, denk je dat je juf of meester graag leest ...? Op het einde van het schooljaar deden we dezelfde bevraging. Voor volgend jaar sturen we bij waar nodig.

LEZEN MET LEESSTRATEGIEËN!

Na het leren lezen in het eerste leerjaar, lezen we om te genieten, om van gedachten te wisselen, om te leren... Dat lukt alleen als je begrijpt wat je leest. Dat dat niet vanzelf gaat, blijkt uit de tegenvallende PIRLS-resultaten: Vlaamse leerlingen slagen erin informatie die letterlijk in teksten staat terug te vinden, maar hebben veel moeite om informatie af te leiden, om informatie te begrijpen en om ze te verbinden met wat ze al weten. Hoe kunnen we daaraan werken in het onderwijs?

Om begrijpend te lezen heb je niet enkel een grote woordenschat, maar ook een grote kennis van de wereld nodig, voldoende technische leesvaardigheid en vooral leesplezier en leesgoesting vanuit een grote nieuwsgierigheid.

Die grote nieuwsgierigheid is de motor van het leren en leunt erg aan bij 'een onderzoekende houding aannemen', een 21ste-eeuwse vaardigheid. Die vaardigheden vertrekken vanuit drie perspectieven: een economisch perspectief (voorbereiden op de arbeidsmarkt), een maatschappelijk-cultureel perspectief (voorbereiden op participatie in het maatschappelijk en cultureel leven door kritische en verantwoordelijke burgers te vormen) en een persoonlijk ontwikkelingsperspectief

(talentontwikkeling en persoonlijke ontplooiing).¹

Lezen speelt bij het ontwikkelen van al die perspectieven een grote rol. Door goed begrijpend te lezen kan je vaardig, kritisch en doelgericht informatie verwerken, feiten van meningen onderscheiden en helder communiceren en verslag uitbrengen.

Mensen hebben kennis, verbeelding, sociale relaties en technologie nodig. Ze moeten zich kunnen aanpassen aan nieuwe situaties en feiten. Ze moeten hun eigen leer-kracht ontwikkelen om hun eigen leven uit te bouwen en een bijdrage te leveren aan het leven in deze wereld. Leesbegrip is een belangrijke manier om daaraan te werken.

De 4 V's voor begrijpend lezen

Een bewuste lezer heeft een leesdoel voor ogen (zie p. 37). Het lijkt alsof hij per doel andere elementen inzet. Dat is echter niet zo: een bewuste lezer zet actief strategieën in om zijn leesdoel te bereiken.

Om ze gemakkelijk te kunnen onthouden, worden de belangrijkste leesstrategieën vaak aangeduid als de '4 V's van begrijpend lezen': voorkennis gebruiken, voorspellen, visualiseren en vragen bedenken. Hij doet dit vóór, tijdens en na het lezen. Daardoor voert hij een 'gesprek' met de tekst en denkt hij na over de tekst. >

¹ Van den Branden, K. (2016) Bewust taalvaardig in de 21^e eeuw. Met de deur in huis..., presentatie op de lenteconferentie NDN, 15 april 2016, Universiteit Antwerpen.

Wie is Hilde Van den Bossche?

- Lerarenopleider Nederlands en Nederlandse didactiek basisonderwijs aan de Odiseehogeschool, campus Waas in Sint-Niklaas.
- Voortdurend op zoek naar aanknopingspunten met leesplezier en leesmateriaal om studenten en kinderen te boeien en prikkelen.
- Leesbegeleider van Het Lezerscollectief voor studenten aan de lerarenopleiding.
- Stroomleider voor Lupon, vereniging van lerarenopleiders primair onderwijs Nederlands en NT2.
- Lezer 'om duizend levens tegelijk te leven' en te delen met anderen.

Voorkennis gebruiken

Wat weten je leerlingen al over het onderwerp?
Speelt het verhaal zich af op een bekende plek?
Of hebben ze er al iets over gezien op tv? Door
voorkennis te gebruiken leggen je leerlingen
verbanden tussen bekende en de nieuwe informatie
uit de tekst.

..... ●

Als leerkracht sta je model door jezelf luidop af te vragen: Is er iets in de tekst dat me doet denken aan mijn eigen leven, iets wat ik al heb gelezen, gezien of gehoord?

Voorspellen

Lees de titel en illustratie op de cover, lees de achterflap, bekijk de afbeeldingen en voorspel waarover de tekst zal gaan. Laat je leerlingen tijdens het lezen nagaan of die voorspelling klopt of laat hen die bijsturen op basis van wat ze lezen. Of lees een stukje en voorspel dan hoe het verhaal verder gaat.

..... ●

Als leerkracht sta je model door jezelf luidop af te vragen: Waarover denk ik dat de tekst zal gaan als ik de afbeeldingen bekijk of de titel, de achterflap of de eerste bladzijde lees? Wat verwacht ik dat er zal gebeuren? Had ik dat verwacht?

Visualiseren

Welke beelden komen er tijdens het lezen in je hoofd? Zie je de hoofdpersoon en plaatsen voor je? De verbeelding gaat aan het werk. Door te visualiseren krijgen je leerlingen meer 'grip' op de tekst. Daardoor zijn lezers ook dikwijls teleurgesteld door verfilmingen: het beeld dat ze voorgeschiedeld krijgen, klopt niet met wat ze zelf hadden bedacht.

..... ●

Als leerkracht sta je model door jezelf luidop af te vragen: Welke beelden zie ik voor me? Bij welke woorden en zinnen krijg ik een foto of film in mijn hoofd? Voel ik mij ook zo? Wat doet dit met mij?

Vragen bedenken

Wanneer leerlingen zelf vragen stellen, blijft de nieuwsgierigheid om verder te lezen en groeit inzicht in wat begrepen is en wat nog niet.

..... ●

Als leerkracht sta je model door zelf luidop na te denken: Dit stukje begrijp ik, het gaat hierover. Dit stukje begrijp ik niet, hierdoor raak ik in de war en stel ik me vragen. Begrijp ik nu waar de titel op slaat?

Vóór, tijdens en na het lezen

We hanteren dus best deze vier strategieën omdat ze zowel vóór, tijdens als na het lezen in te zetten zijn en omdat het om een beperkt en overzichtelijk geheel gaat. De vier V's zet je in bij alle soorten teksten.

Iedere geofefende lezer gebruikt ze. Bij specifieke leesdoelen zet hij ze doelgericht in, bijvoorbeeld om sleutel- en signaalwoorden te vinden en tot een samenvatting te komen.

Kinderen leren leesstrategieën door een goed voorbeeld te zien:

een leerkracht die hardop denkt en voordoet zodat kinderen er op termijn zelf mee aan de slag kunnen en ze systematisch inzetten bij alles wat ze lezen, niet enkel tijdens de taallessen. Elke lezer oefent, versterkt en schaaft de strategieën levenslang bij. ■

GENOMINEERD

Sofie Parmentier

SCHOOL: Juf in het 1ste leerjaar
op Basisschool Lenteland in Roeselare

FAVORIETE KINDERBOEK:
De zusjes Kriegel, Marc de Bel

**‘Mijn voorkeur schuif ik opzij.
De kinderen kiezen.’**

KINDEREN MET GEDEELDE INTERESSES ZIJN FIJNE LEESMAKERS VOOR ELKAAR

De passie voor boeken en leesplezier spat van deze nominatie af. Sofie Parmentier (32) was als kind de trouwste bezoeker van de bib. ‘Als die op woensdag om 3 uur opende, dan stond ik al te wachten voor de deur.’ s Avonds was het eerste boek dan uit. Die liefde voor verhalen wil ik graag doorgeven aan de kinderen van mijn klas.’

‘De openbare bibliotheek ligt te ver van onze school om er gemakkelijk met de klas naartoe te gaan. Daarom ga ik zelf. Ik mag er 5 boeken per kind ontlend. Zo hebben we een gigantisch aanbod in de klas dat regelmatig wisselt. De kinderen geven aan wat ze leuk vinden. Kikkers? Star Wars? Een moppenboek? Ik pluk uit de bib wat aansluit bij die interesses en dat breng ik mee naar de klas. Ik heb een voorkeur, maar de kinderen kiezen vaak iets heel anders. Ik heb geleerd om niet altijd door mijn eigen ogen naar boeken te kijken.

LEZEN LEUK HOUDEN

Volgens mij moet taal een van de hoofdprioriteiten van het onderwijs zijn. Daarom probeer ik er met mijn zesjarige zoveel mogelijk rond te doen. We hebben een leeskwartierje in onze klas. Dat is vaak het moment waarop ik samen met zwakkere lezers lees. Dan zoek ik ook echt een boekje dat zij graag lezen, of we gaan toneellezen met een dobbelsteen. Gooi je een 1, dan lezen we heel stil. Een 2? Met een robotstem. 3? Slaperig... Zo kunnen we op een leuke manier het lezen inoefenen.

Voor aanvankelijk lezertjes heb ik een permanent aanbod in de klas. Op rommelmarkten of in kringloopwinkels hou ik mijn ogen open naar leuke boekjes om de klasbib aan te vullen.

‘Een beer met varkenspoten? Dat vinden ze fantastisch!’

Het muzisch werken rond *Abracadabra* van Ingrid Schubert is elk schooljaar een voltreffer. In dat boek betovert een tovenaars de dieren van het bos. Zo krijgt de beer varkenspoten. We maken dan ook zelf fantasiedieren. Ook bij wiskunde en wereldoriëntatie probeer ik boeken te betrekken. En ik blijf veel voorlezen. We hebben ook een leesstoel in de kring. Elk kind dat dat wil, mag iets voorlezen wat het zelf koos: een voorbereid fragment, een mop, weetjes... Kinderen triggeren elkaar zo.

WELK KIND KENT NOG EEN PIJP?

We werken met een methode voor taal, maar proberen er meer en meer los van te komen en ons eigen ding te doen. Ik merk dat veel woorden die we aanbrengen te Hollands zijn, of niet aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen. Welk kind kent nog een pijp? Dat kinderen vandaag met zo'n woord leren lezen, dat vind ik jammer.

Ik ben in mijn klas ook afgestapt van lezen op snelheid. Lees je graag, begrijp je het? Dan doet het er niet toe of je er 10 of 20 minuten over doet. Kinderen moeten goed technisch leren lezen, maar leesplezier is ook belangrijk. >

BINGO!

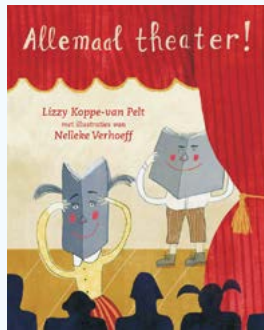
Daag je leerlingen uit met een (kinder) boekenbingo! De opdrachten zijn divers: lees een boek binnen een categorie, op een speciale plek, op een bepaalde manier, met een attribuut (leeslamp)... En misschien mag één enkel boek wel voor verschillende opdrachten tellen. Op iedereenleest.be vind je elk jaar een nieuwe (kinder)boekenbingo. Ook Google levert mooie resultaten op.

PROBEER EENS EEN SAMENLEESBOEK

Lezen is best inspannend voor een beginnende of zwakke lezer. Samenleesboeken bieden hier een oplossing voor. In een samenleesboek is de tekst geschreven op twee verschillende niveaus. Twee lezers, elk met een verschillend leesniveau, lezen samen in één boek.

De niveaus wisselen elkaar om de paar regels af, terwijl het verhaal gewoon doorloopt. Door het afwisselend lezen raakt de beginnende lezer niet zo snel vermoeid. Hij krijgt steeds even rust als de gevorderde lezer (een andere leerling of een ouder) aan de beurt is om te lezen. Dat is goed voor het leesplezier en de leesmotivatie van de beginnende lezer.

TONEELLEZEN

Bij toneellezen, ook wel theaterlezen genoemd, nemen twee lezers (of meer) de rol van een personage op zich en lezen de teksten hardop voor. De lezers voeren eigenlijk samen een toneelstukje op, maar dan zonder podium. De teksten bestaan voornamelijk uit dialogen, zodat de lezers elkaar steeds afwisselen. Zo bevordert toneellezen het leesplezier en het lezen met intonatie.

DE BOEKENBUS

Boekpromotie pak ik aan met de boekenbus. We zetten de stoelen als in een bus. Op elke stoel ligt een boek. Als het belletje gaat, schuift elk kind een stoel door. Zo maakt elke leerling in korte tijd met verschillende boeken kennis.

AL GEHOORD VAN SLINGERLEZEN?

Op klasse.be/74360 lees je er alles over. Je kan er de vlaggetjes downloaden én printen. Veel leesplezier!

DE LUISTERVERHALEN VAN HET GELUIDSHUIS

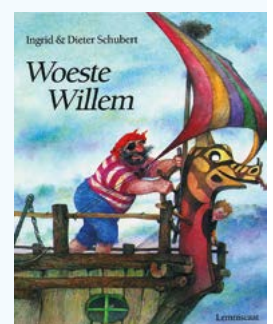
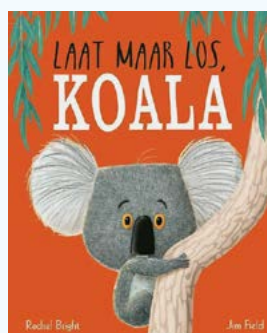
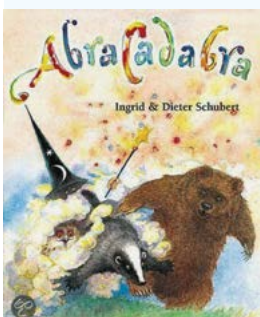
Ik laat er een stukje van horen, stop halfweg en biedt dan het boek aan. Dat boek wordt dan in één ruk uitgelezen!

ALLERHEILIGEN

Uilskuiken en Takkeling van Raf Walschaerts, Ariane Sonck en Sabien Clement is geweldig om mee te werken rond 1 november.

IN DE BOEKENKAST VAN JUF SOFIE

ouders en punten

Ouders hebben graag een cijfer, maar we geven geen punten op lezen. Het mag geen vervelende klus of opdracht worden. Ik geef het AVI-niveau mee aan ouders, maar zeg er altijd bij: 'Kijk er niet te veel naar. Zorg dat je kind graag en veel leest.' Vanaf november gaat er een boekje mee naar huis. Liefst eentje dat aansluit bij hun interesses. Of een samenleesboek. Op oudercontacten vraag ik steevast: 'Hoe gaat het lezen thuis? Leest je kind graag?' Tijdens de Voorleesweek komen ouders voorlezen en in de vakantie krijgen leerlingen een leesbingo mee. Aan ouders vraag ik dan om er een foto of filmpje van te maken.

Dromen waarmaken

Ik zit nog vol dromen wat lezen betreft. Ik zou graag een schoolbibliotheek hebben en een leesmoment aanbieden voor het 1ste en 2de leerjaar terwijl klassen 3 tot 6 studie hebben, vlak na school. Als toekomstige leesplek in de klas droom ik van een tipi.

Wat ook op mijn lijstje staat: ouders oproepen om naar de bib te komen als ik er ook ben. 'Op woensdag ben ik tussen 3 en 5 in de bib. Als je zin hebt, kom af en dan zoek ik mee naar boeken voor je kind.' Zoiets. Ik heb ook de kinder- en Jeugdjury opgestart in Argus, de bib van Roeselare. Voorlopig staat het nog los van de school, maar dat hoop ik in de toekomst te veranderen.' ■

Cultuur in de klas en in elke les, hoe pak je het aan?

Wil je **cultuur** een plaats geven in de klas of op school? Ben je nog op zoek naar een leidraad om de visie op **cultuur** in het onderwijs scherp te krijgen?

LEZEN MET LEESDOELEN!

Lees je een boek op dezelfde manier als de krant? Waarschijnlijk niet. De manier waarop we een tekst lezen, hangt af van onze bedoelingen met de tekst, ons leesdoel.

Je kan dus één tekst op verschillende manieren lezen. Zoals je in een game een strategie gebruikt om de vijand te verslaan, zo gebruik je ook een strategie om de inhoud van een tekst te weten te komen. Bepaal dus altijd eerst je doel en kies daarna één van de volgende strategieën:

ORIËNTEREND LEZEN

Doel

- Je gaat na wat voor een soort tekst je in handen hebt.
- Je wil snel vaststellen of een tekst bruikbaar is of beslissen of je wilt verder lezen.

Strategie

- Lees de titel, de tussentitel, de inleiding en eventueel het slot (tekst) of de achterflap (boek).
- Bekijk de illustraties.
- Lees globaal de inhoudstafel.
- Bepaal de volgende zaken:
 - + onderwerp
 - + structuur
 - + tekstsoort
 - + tekstdoel
 - + bron/auteur
 - + doelpubliek

GLOBAAL LEZEN

Doel

- Je wil meer te weten komen over het onderwerp, de hoofdgedachte en de inhoud van de tekst.

Strategie

- ELZA-lezen: Lees de Eerste en/of Laatste Zin(nen) van elke Alinea.
- Bepaal voor iedere alinea de deelgedachte.

INTENSIEF LEZEN

Doel

- Je wil de inhoud van een tekst volledig begrijpen.
- Je wil de hoofdzaken en de bijzaken uit de tekst kunnen halen en de verbanden tussen alinea's begrijpen.

Strategie

- Bekijk eerst de opmaak van de tekst (zoals bij globaal lezen).
- Lees de volledige tekst heel grondig en aandachtig.
- Bepaal voor iedere alinea de deelgedachte: bepaal de sleutelwoorden.
- Onderscheid hoofd- en bijzaken van elkaar.
- Zoek de signaalwoorden en de verbanden tussen de alinea's.
- Zorg ervoor dat je alles goed begrijpt. Zoek de betekenis van moeilijke woorden op die je nodig hebt om de tekst te begrijpen.

ZOEKEND LEZEN (scannen)

Doel

- Je leest de tekst om een antwoord op je vragen of specifieke informatie te vinden.

Strategie

- Dwaal met je ogen over de tekst op zoek naar de info die je zoekt: zoek sleutelwoorden.
- Let op opvallende lay-out (cursief, vet, opsomming...).
- Lees nauwkeurig dat gedeelte van de tekst die de informatie bevat die je zoekt.

STUDEREND LEZEN

Doel

Je wil informatie onthouden (bijvoorbeeld voor een toets).

Strategie

- Lees de tekst *oriënterend, globaal en intensief*.
- Leg verbanden met wat je al kent of weet. Zo onthoud je de informatie beter.
- Maak schema's en/of samenvattingen en gebruik daarbij sleutel- en signaalwoorden.

- Controleer jezelf:

- + Stel overhoorvragen.
- + Leg de leerstof aan iemand anders uit.
- + Vat hoofd- en bijzaken luidop samen.

KRITISCH LEZEN

Doel

- Je vormt over de tekst je eigen oordeel. Je wil een eigen mening geven.

Strategie

- Maak een onderscheid tussen feiten en meningen.
- Onderzoek de betrouwbaarheid van de tekst:
 - + Is de schrijver een deskundige?
 - + Wat is de kwaliteit van de bron?
 - + Hoe (on)partijdig is de auteur of het medium?
 - + Is de schrijver betrokken bij het onderwerp?
 - + Worden beide kanten van het verhaal belicht (evenwicht tussen pro en contra, voordelen en nadelen)?
 - + Welke bronnen worden gebruikt?
 - Zijn de bronnen nieuw of verouderd?
 - Zijn de bronnen bekend of niet?
 - Klopt alles wat in de tekst wordt vermeld?

GENIETEND LEZEN

Doel

- Je wilt ontspannen en genieten.

Strategie

- Zoek een eigen plek op waar je rustig bent en je kunt afsluiten van de buitenwereld.
- Lees op je eigen tempo en zorg voor voldoende tijd.
- Ontspan en ... laat je meeslepen met wat je leest.

GENOMINEERD

An Mouton

SCHOOL: Zorgcoördinator op
Het Palet in Brugge

FAVORIETE KINDERBOEK:
Kruistocht in Spijkerbroek, Thea Beckman

‘Soms organiseren we een personeelsvergadering in de bib. Dat inspireert meteen.’

RONDE DE VERTELBOOM LUISTEREN 10 LEERLINGEN NAAR EEN VERHAAL

Als kind las ze niet graag. Tot haar juf van het derde leerjaar haar Jip en Janneke in de handen stopte. ‘Sindsdien besef ik hoe belangrijk de rol van de leraar kan zijn’, zegt An Mouton (39).

‘Ik zie heel duidelijk de kracht van lezen. Het brengt je in een andere wereld, ontspant je. Als kinderen regelmatig met boeken in contact komen, verruimt dat ook hun woordenschat en kennis van de wereld. Daarom doen we hier op school sinds twee schooljaren heel veel aan leesbevordering en leesplezier. We leeskwartieren met het hele team en werken goed samen met de grote bibliotheek van Brugge, de Biekorf. Daar gaat elke klas maandelijks naartoe en we maken graag gebruik van hun fijne boekenworkshops. We houden auteurslezingen en er is de boekenpromotie door de kinderen. We werken met tutorlezen, geven verteltassen met de kleuters mee naar huis, organiseren activiteiten rond de Jeugdboekenmaand...

Terwijl boeken vroeger alleen tijdens de Jeugdboekenweek boven kwamen, is dat nu elke dag. Soms organiseren we onze personeelsvergadering in de stadsbibliotheek. Die andere setting inspireert meteen. Elke personeelsvergadering starten we trouwens met het voorstellen van een boek.

LEERLINGEN ALS BIBLIOTHECARIS

We zijn dit jaar gestart met een eigen schoolbibliotheek. Onder de middagpauze is die open zodat kinderen die aan de drukke speelplaats willen ontsnappen, een fijne plek hebben. 6 leerlingen uit het vijfde hebben zich opgeworpen als bibliothecaris. Ze zetten boeken in de kijker, zorgen dat het netjes blijft... Zij nemen die taak heel serieus. De blikvanger in onze schoolbib is de Vertelboom. Daar kunnen tien kinderen rond zitten en naar twee verschillende

verhalen luisteren. Vooral voor zwakkere lezers is het een grote hulp. Maar ook leerlingen die goed lezen, luisteren graag.

MOEILIJKE LEZERS

Ik voel me wel betrokken bij die zwakke of moeilijke lezertjes hier op school. Het is een uitdaging om net ook die kinderen aan het lezen krijgen. De Luisterpuntbibliotheek helpt. Hun motivatie verhoogt omdat ze met die ondersteuning toch boeken voor hun leeftijd aankunnen.

‘Een boek dat echt bij een kind past is bijna magisch’

Soms moet het kiezen van een boek ook heel gejaagd gebeuren. Een boek dat echt bij het kind past, is bijna magisch. Dat krijgt zelfs die moeilijke lezers een uur of anderhalf uur aan bed en boek gekluisterd. Geweldig om te zien. Daarom wil ik meer tijd maken om net hen te begeleiden bij hun keuze.

Ook probeer ik moeilijke onderwerpen bespreekbaar te maken via een boek. Boeken beschrijven problemen immers vaak op een positieve manier. Neem nu de *Dansende Letters* van Henk Lieskens over dyslexie. De auteur beschrijft zijn eigen worstelingen in het verhaal. Kinderen herkennen zichzelf erin. Voor een kind dat lijdt onder een echtscheiding, kan een boek ook echt steun bieden. ■

LUISTERPUNTBIBLIOTHEEK

De Daisy-boeken van de Luisterpuntbibliotheek zijn normaal bedoeld voor slechtzienden, maar An gebruikt ze ook voor kinderen met taalachterstand of lezers die het moeilijk hebben. Bij de boeken van de Luisterpuntbibliotheek horen ook luistercd's. Die laat An eerst horen aan haar doelgroep, dan gaat het lezen naderhand beter. Daisy-boeken kan je nu ook online downloaden of streamen. Meer info: luisterpuntbibliotheek.be.

Luisterpunt zorgt ervoor dat bijna alle titels van de Jeugdboekenmaand voor kinderen met een leesbeperking ook als Daisy-boek verkrijgbaar zijn.

SPEEDDATEN

Iedereen brengt een boek mee dat hij las en aanraadt. Je stelt het kort voor en leest een kort stuk voor. We hebben het uitgeprobeerd met de collega's zodat zij het in de klas kunnen doen.

BOEKENRESTAURANT

Per genre maak je een stapel boeken: mooie prentenboeken, allemaal gedichtenbundels, boeken van een bepaalde auteur ... In een carrousel maken de kinderen kennis met die boeken en maken ze een top 3.

DE POËZIESTERREN EN GOUDEN POËZIEMEDAILLE

Iedere twee jaar kiezen kinderen uit het basisonderwijs hun favoriete gedicht. Dat bekronen ze met een Poëziester. Een vakjury bekroont de beste Nederlandstalige kinderpoëziebundel met de Gouden Poëziemedaille. In 2018 stemmen maar liefst meer dan 32.000 jonge lezers mee!

Bij de gedichten en de winnende bundel horen kant-en-klare lestips om creatief met poëzie aan de slag te gaan. Ontdek ze op cultuurkuur.be/kinderpoezie.

Je kan je er ook inschrijven voor de volgende editie.

ZORG VOOR EEN RUILKAST IN DE GANG

Sommige kinderen vinden het heel waardevol dat ze een boek mogen houden.

KLASCEMENT

Laat je inspireren op KlasCement door werkvormen en opdrachten waardoor je het leesplezier van je leerlingen stimuleert. Ontdek hun themapagina op klascement.net/thema/leesplezier. Heb je zelf lesmateriaal bedacht rond hetzelfde thema? Breng dan jouw collega's op goede ideeën door het te delen!

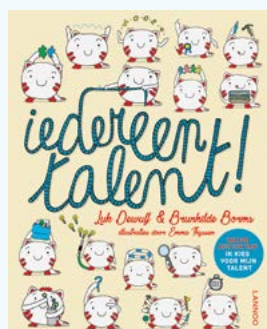
VORM EEN BOEKENSLINGER!

Leerlingen zitten rug aan rug in een lange rij. De twee die naar elkaar kijken, lezen voor aan elkaar en dat doorheen de hele school.

TOPDOOS EN FLOPDOOS

Welke boeken vinden de leerlingen hoogvliegers en welke zien zij liever nooit meer terug? Laat hen hun gelezen boek in de top- of flopdoos leggen. Zo breng je een klasgesprek op gang.

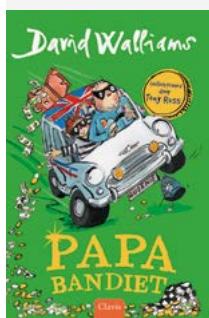
IN DE BOEKENKAST VAN JUF AN

LEESTIPS van de uitgevers

PAPA BANDIET

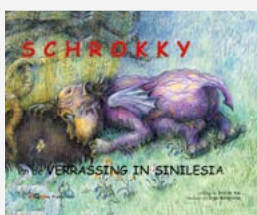

Welkom in de hilarische wereld van David Walliams. Deze nieuwste (en dikste tot nu toe) is crimineel grappig, voor boefjes vanaf 9 jaar. Brommen! Franks vader wordt in de gevangenis gegooit. En dat is niet héél gek, want hij bestuurde de vluchtwagen bij een bankoverval.

Toch wil Frank zijn vader bevrijden. Hij bedenkt een slim plan om papa bandiet voor één nacht uit de cel te krijgen, en dan samen stiekem het gestolen geld terug te brengen. Dat is het begin van een groot avontuur, want boevenopperhoofd Mr Big wil koste wat het kost zijn buit behouden...

Papa bandiet | David Walliams & Tony Ross
Clavis Uitgeverij | ISBN 9789044832815
€ 19,95 | Vanaf 9 jaar

SCHROKKY EN DE VERRASSING IN SINILEZIA

In deze jachtige tijden van TV, tablets en smartphones, zouden sprookjes niet echt meer aan de orde zijn. Toch blijken vele kinderen zich maar al te graag in een fantasiewereld te begeven. Deze uitgave verenigt het talent van auteur Eric de Kok met het tekentalent van Inga Malatsidze. Een vertel- en kijkboek om te koesteren, met een didactische toets en verfraaid met kunstige prenten vol unieke grappige mini-mini-draakjes... DE BUGGANNIS!

Schrokky en de verrassing in Sinilesia
Eric de Kok & Inga Malatsidze
MAQSINE Productions
ISBN 9789082798302
€ 18,50 | Vanaf 3 jaar

van de jury

HET GROTE BOEK VAN DE RUIMTE MET PROFESSOR ASTROKAT

Professor Astrokat deelt zijn tofste weetjes over de ruimte. Op welke planeet stormt het elke dag? Hoe is een raket gebouwd? Wanneer kan

je vallende sterren zien? Dit boek met prachtige illustraties geeft je leerlingen geosting om in een WERO-thema over sterren, planeten en het heelal rond te reizen.

Het Grote Boek van de Ruimte met professor Astrokat
Dominic Walliman en Ben Newman
Uitgeverij Lannoo | ISBN 9789401420655
€18,99 | Vanaf 12 jaar

Op **Cultuurkuur** vind je tal van **cultuurpartners** die een project op maat van je school begeleiden. Je vindt er ook **de ideale activiteit** voor jouw klas. Op school of op locatie, van theatervoorstelling tot filmworkshop, van kleuter- tot hoger onderwijs.

LEESTIPS van de uitgevers

BETOVERENDE 1-MINUUT GOEDE SCHRIJVER!

In dit boek staan meer dan honderd korte verhalen om bij weg te dromen! Kies een verhaaltje uit en laat uw kleine (b)engel onderduiken in de wereld van grappige dieren die op ruimtereis gaan, betoverende prinsessen die van taart

houden, dappere ridders die aankloppen bij het verkeerde kasteel, slimme kabouters die het opnemen tegen gevaarlijke wespen, glimmende robots die alles kunnen opruimen of sterke superhelden die niet tegen kietelen kunnen. De mooie en fantasievolle illustraties spreken zeker tot de verbeelding van jong en oud. Veel leesplezier!

Betoverende 1-minuutverhaaltjes
Uitgeverij Deltas | ISBN 9789044748789
€ 14.95 | Vanaf 3 jaar

REINAERT DE VOS HEERLIJK HOORSPEL 14

In het Waaslandse bos hebben koning Nobel en zijn vrouw Noblesse het niet makkelijk om de orde en de rust te handhaven bij de dieren, want Reinaert de Vos zaait

onrust en terreur. Hij wordt zelfs beschuldigd van moord. Fitness noch sudoku's kunnen Bruin de beer en Tibeert de kater helpen in hun pogingen om Reinaert te dagvaarden. Enkel Grimbaert de das, slaagt er in hem uit zijn villa te halen... Een hilarisch, muzikaal hoorspel voor de hele familie, verteld en gespeeld door o.a. Warre Borgmans, Koen De Graeve, Barbara Sarafian...

Reinaert De Vos | Paul Wauters, Koen Brandt en Mark Borgions
Het Geluidshuis Uitgeverij
ISBN 9789079040520 | Boek + CD (79min) + downloadcode | € 24.95 | vanaf 10 jaar

VAAR JE MEE MET DE VOORLEESBOOT?

Welkom in de voorleesboot, zit iedereen klaar? Dan sluit de kapitein de deur en roept: vertrekken maar! Er zijn vandaag veel gasten aan boord:

een kleermaker, een danseres en zelfs een astronaut. Zij kennen leuke versjes die nog niemand heeft gehoord, over bijvoorbeeld een muisje dat wil gaan kamperen en een pauw zonder veren. De agent en de schrijver lezen graag ook iets grappigs voor. Dus haast je en lach met ons mee op de voorleesboot!

De Voorleesboot | Marianne Busser & Ron Schröder | Uitgeverij Moon
ISBN 9789048842186 | € 10,00 | Vanaf 3 jaar

GENOMINEERD

Annelies De Winne & Annemie Verbeeke

SCHOOL: Zorgcoördinator en zorgondersteuner op Basisschool Goede Lucht in Anderlecht

.....
FAVORIETE KINDERBOEK:

Annelies: *De GVR*, Roald Dahl

Annemie: *Het grote boek van Madelief*, Guus Kuijer

‘Hoe minder regels, hoe meer aantrekkingskracht de leescamper heeft.’

DE ANTWOORDEN OP DE LEESENQUÊTE WORDEN ALSMAAR POSITIEVER

‘Lezen laat je toe om in een andere wereld te kruipen. Maar het dient ook om de wereld te begrijpen, want lezen komt in alle vakken terug.’ Daarom proberen collega’s Annelies (29) en Annemie (54) de leesmicrobe door te geven op hun diverse school.

Annelies: ‘Veel van onze leerlingen zijn anderstalig. Dat vraagt een andere aanpak voor Nederlands. We moeten veel meer inzetten op lezen.

Vier jaar geleden kregen we doorlichting. Dat was het sein om het lezen op school aan te pakken. Onder begeleiding van Onderwijscentrum Brussel hebben we een plan opgesteld met actiepunten, zowel klasintern als klasoverschrijdend.’

LEESCAMPER OP DE SPEELPLAATS

Annemie: ‘We creëerden een leessalon op de speelplaats. Het was een tof plekje waar leerlingen onder de middag konden gaan lezen. Moet dat onder begeleiding? Per klas? In stilte? In het begin was het wat zoeken, nu weten we dat het met veel regels niet werkt. We kijken alleen maar of alles in orde is, maar verder is er geen speciaal toezicht. Ondertussen hebben we ook een gezellige leescamper. Grotere kinderen lezen er spontaan aan kleuters voor.’

THEMATAFELS EN ATELIERS

Annelies: ‘In elke klas vind je een gezellige boekenhoek. Dat zijn fijne plekjes. De meeste lessen koppelen we aan het thema van de taalmethode. In elke klas staat er een thematafel. Daar worden boeken in dat thema uitgesteld en die wekken de interesse.

Elke klas doet mee met Kwartierlezen. In de meeste klassen mogen leerlingen lezen op een plekje naar keuze: op hun bank, onder hun bank, aan het bureau van de juf, op een kussen...

Na school organiseren we verschillende ateliers: muziek, techniek, maar ook lezen. Vroeger focussten we tijdens dat atelier op remediëren, nu meer op leesplezier. We hebben leesmama’s waarmee we 1 keer per week niveaulezen in het eerste tot het vierde leerjaar. Grotere leerlingen gaan 1 of 2 keer per jaar voorlezen in de kleuterklassen. Aan de schoolingang staat ook een weggeefkast waarin onder meer boeken zitten.’

‘Lezen is nu een opdracht van het hele team’

JAARLIJKSE LEESENQUÊTE

Annelies: ‘Lezen is nu een opdracht voor het hele team. Er is wel nog een werkgroep lezen, die ik leid. Aan bepaalde festiviteiten koppelen we acties. Of we doen suggesties aan leerkrachten over wat ze kunnen doen met Gedichtendag. Met Kerstmis ging elke juf in een andere klas voorlezen. Zo ging de juf van de eerste kleuterklas naar het zesde leerjaar. >

LESTIPS

WERK MET EEN LEESMETER OF- PETER

De oudere leesmeter of- peter leest een prentenboek voor. Daarna maken de jongere kinderen een tekening over het verhaal.

WERK VISUEEL

Lees een verhaal voor en laat de kinderen de prenten in de juiste volgorde leggen.

LEGO

Lees een informatief of een wetenschappelijk getint boek voor waarna de kinderen fragmenten tekenen of bouwen met LEGO.

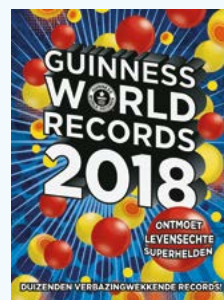
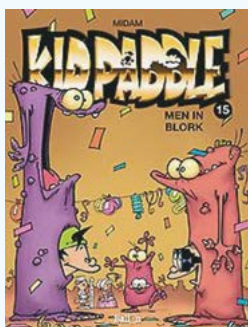
FILOSOFEREN OVER KINDERRECHTEN

Filosofen over kinderrechten en kinderboeken gaan bijzonder goed samen!

Eén zinnetje is soms genoeg om een hele wereld van gedachten te openen. Eén illustratie kan het begin zijn van een uur intens denken.

Met de lesmap Filosofen over Kinderrechten voor kleuter- en lager onderwijs kan je meteen aan de slag met de kant-en-klare tips en fragmenten uit boeken. Gratis te downloaden op kinderrechten.be (professionals > kinderrechteneducatie).

IN DE BOEKENKAST VAN JUF ANNELIES EN JUF ANNEMIE

Dat vonden leraren én leerlingen heel leuk. Met vaderdag nodigden we papa's uit om voor te lezen. Dat is niet vanzelfsprekend, want ouders zijn vaak zelf de taal niet machtig. Met Sinterklaas stond er toneellezen op het programma. En in de Jeugdboekenmaand werkt elke klas rond een boek. Op de volgende personeelsvergadering zal elke leraar vertellen wat hij gedaan heeft. Zo inspireren we elkaar.'

Annemie: 'We doen elk jaar een leesenquête. Lees je graag? Wat lees je? Zo evalueren we leesplezier. We merken dat de antwoorden elk jaar positiever worden. In de enquête vragen we ook welke boeken de leerlingen graag voor de boekenhoek in de klas willen. Elke klasleraar verzamelt die wensen en kan op basis daarvan een stapel nieuwe boeken voor de klasbib aankopen.' ■

Colofon

Beste Boekenjuf/meester 2018 is een publicatie van het Departement Onderwijs en Vorming, CANON Cultuurcel.

Het middenkatern bevat de leeskaarten

De leeskaarten zijn een instrument om leesplezier te delen met anderen. De 7 kaarten kan je kopiëren of downloaden en verder verspreiden. Ze zijn bedacht en ontworpen door: Heidi Desmet (GO!), Steven De Laet (OVSG), Elke De Swert (CANON Cultuurcel), Brunhilde Foulon (curriculum-AKOV), Bart Masquillier (VSKBaO) en Saskia Timmermans (lerarenopleiding ODISEE) onder begeleiding van Daniëlle Daniels en Dirk Terryn.

Illustratie leeskaarten 2018: Kristof Devos

Coördinatie Boekenjuf/meester

Raf Schevenels, Dirk Terryn (CANON Cultuurcel) en Sarah De Graef (GAU)

Journalistieke verslagen

Veerle Vanbuel

Tekstredactie

Raf Schevenels en Jeroen Permentier

Fotografie

Veerle Vanbuel, Raf Schevenels, Katrijn Van Giel (p.7) en Michiel Devijver (p.14 (3,5,6), p.15 (2))

De juryleden voor de editie 2018

Elly Simoens (De Eenhoorn)
Ingrid Ocket (Onderwijsinspectie)
Iris Vansteelandt (Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen)
Josfien Demey (Klasse)
Julie Verhaert (Van Halewyck-Pelckmans)
Lotte Van de Werf (WPG)
Marina Waterschoot (leerkracht en boekenjuf)
Sylvie Dhaene (directeur Iedereen Leest)

Lay-out

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Afdeling communicatie, Guy Adam

Druk:

Agentschap voor Facilitair Management – Digitale Drukkerij

Wettelijk depot

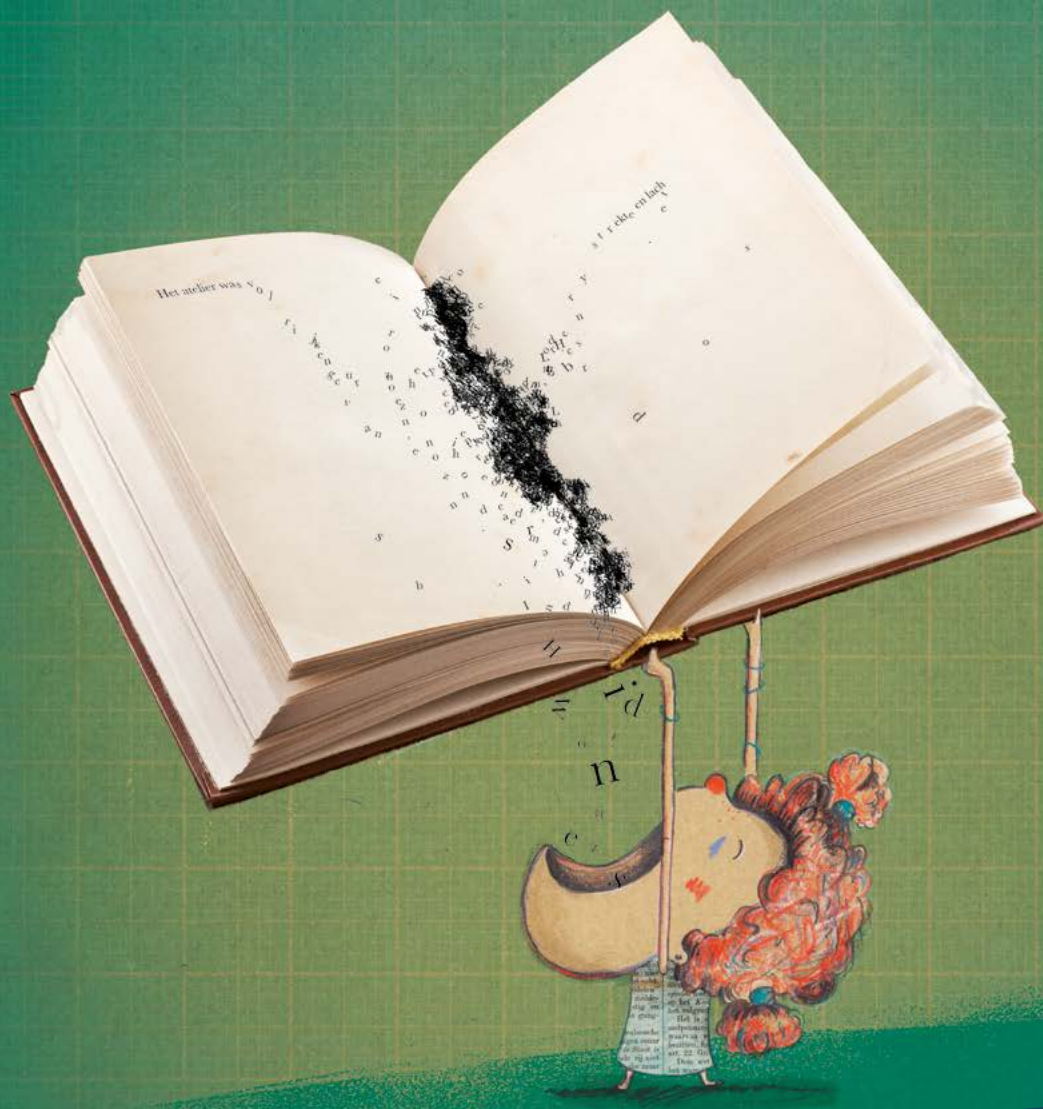
D/2018/3241/038

Verantwoordelijk uitgever:

Koen Pelleriaux
Algemeen Directeur
Departement Onderwijs en Vorming
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel

Beste Boekenjuf/meester is een project van CANON Cultuurcel in samenwerking met GroKi (GAU)

Deze en vorige brochures kan je gratis downloaden en bestellen op vlaanderen.be/publicaties (zoeken op zoekterm 'boekenjuf').

Wie wordt de nieuwe Boekenjuf of Boekenmeester?

Ken jij iemand (uit het kleuter- of lager onderwijs) met een passie voor (voor)lezen? Wie vult de boekenhoeken op school met een rijk en recent aanbod? En wie wakkert in jouw team het leesvuur aan? Kortom, welke juf of meester heeft op jouw school het grootste hart voor boeken?

Signaleer ons dit talent op www.boekenjuf.be. Deelnemen kan tot 18 december. Wie weet wint hij of zij wel een boekenpakket van 100 boeken als Beste Boekenjuf/-meester. Alleszins krijgt hij/zij een bericht over de pluim die jij gegeven hebt.

CULTUURKUUR.BE

CULTUUR
met één klik
in je KLAS

Surf naar
cultuurkuur.be
voor inspiratie,
partners en subsidies.

 CULTUURKUUR.BE

CANON
CULTUURGEL

Vlaanderen
is onderwijs & vorming